

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS
KAUNO TERITORINIS SKYRIUS**

UAB „Sūduvos vandenys“
direktoriui Vytautui Jašinskui
Vasaros g. 7,
Marijampolė
LT-68114
el. p. info@suduvosvandenys.lt

2026-01-15 Nr. SD-2-
↓
2024-08-27 prašymą
Nr. P-430 (3.1)
↓
2025-11-27 Regionų
administracinio teismo
Kauno rūmų sprendimą
bylos Nr. I3-3761-414/2025

Kopija
UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų
sąjungos pirmininkei
Jolitai Kazlauskaitei
el. p. jolita.kazlauskaite@suduvosvandenys.lt

SPRENDIMAS

**DĖL NESUTIKIMO NUTRAUKTI DARBO SUTARTĮ SU UAB „SŪDUVOS
VANDENYS“ DARBININKŲ SĄJUNGOS PIRMININKE JOLITA KAZLAUSKAITE**

Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) Kauno teritoriniame skyriuje 2024 m. rugpjūčio 28 d. gautas UAB „Sūduvos vandenys“ direktoriaus Vytauto Jašinsko 2024 m. rugpjūčio 27 d. prašymas Nr. P-430 (3.1) (užduoties kortelės Nr. APS-2-19455) dėl sutikimo nutraukti darbo sutartį su Vandens gavybos padalinio meistre – UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininke Jolita Kazlauskaite (toliau – Darbuotoja) suteikimo pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 57 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

VDI 2024 m. rugsėjo 23 d. sprendimu Nr. SD-2-20915 „Dėl sutikimo nutraukti darbo sutartį su UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininke Jolita Kazlauskaite“ suteikė sutikimą nutraukti darbo sutartį su Jolita Kazlauskaite.

Regionų administracinio teismo Kauno rūmai panaikino 2024 m. rugsėjo 23 d. VDI sprendimą Nr. SD-2-20915 „Dėl sutikimo nutraukti darbo sutartį su UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininke Jolita Kazlauskaite“.

Vykdant Regionų administracinio teismo Kauno rūmų 2025 m. lapkričio 27 d. sprendimą (bylos Nr. I3-3761-414/2025) VDI Kauno teritorinio skyriaus patarėjas – vyriausiasis darbo inspektorius iš naujo išnagrinėjo minėtą prašymą bei dokumentus ir pateikė išvadą, kuri yra šio sprendimo pagrindas.

Atsižvelgiant į VDI Kauno teritorinio skyriaus patarėjo – vyriausiojo darbo inspektoriaus atlikto tyrimo išvadą ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 168 straipsnio 3 dalimi,

n u s p r e n d ž i u nesuteikti sutikimo nutraukti darbo sutartį su UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininke Jolita Kazlauskaite.

Informuojame, kad šis sprendimas vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 168 straipsnio 3 dalimi, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) nustatyta tvarka administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo skundžiamo dokumento suinteresuotai šaliai įteikimo dienos (ABTĮ 29 straipsnio 1 dalis).

PRIDEDAMA:

1. VDI Kauno teritorinio skyriaus patarėjo – vyriausiojo darbo inspektoriaus išvada, 36 lapai, 1 egz.

Skyriaus vedėjas – vyriausiasis darbo inspektorius

Adas Baliukevičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS
KAUNO TERITORINIS SKYRIUS**

**IŠVADA
DĖL SUTIKIMO / NESUTIKIMO NUTRAUKTI DARBO SUTARTĮ SU UAB „SŪDUVOS
VANDENYS“ DARBININKŲ SĄJUNGOS PIRMININKE JOLITA KAZLAUSKAITE**

2026-01-15 Nr.
Marijampolė

Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno teritoriniame skyriuje (toliau – VDI) 2024 m. rugpjūčio 28 d. gautas UAB „Sūduvos vandenys“ direktoriaus Vytauto Jašinsko 2024 m. rugpjūčio 27 d. prašymas Nr. P-430 (3.1) (užduoties kortelės Nr. APS-2-19455) dėl sutikimo nutraukti darbo sutartį su Vandens gavybos padalinio meistre – UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininke Jolita Kazlauskaite (toliau – Darbuotoja) suteikimo pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 57 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

UAB „Sūduvos vandenys“ (toliau – Darbdavys) prašyme nurodo, „kad uždaronoje akcinėje bendrovėje „Sūduvos vandenys“ 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-78 (1.5) (1 priedas) patvirtinta nauja įmonės valdymo struktūra ir 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. P-430 (3.1) patvirtintas naujas pareigybių sąrašas (2 priedas). Patvirtinus minėtus įmonės vidaus teisės aktus, šiuo metu įmonės valdymo struktūroje (3 priedas) esantis Vandens gavybos padalinys yra sujungiamas su Energetikos ir ūkio padaliniu ir įsteigiamas naujas Energetikos ir vandens ruošimo padalinys. Vandens gavybos padalinio meistro pareigas užima Jolita Kazlauskaitė, kuri yra įmonėje veikiančios profesinės sąjungos – UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos valdymo organo narė. Darbdavys planuoja įteikti J. Kazlauskaitei įspėjimą dėl darbo sutarties Nr. 13, sudarytos 1998 m. lapkričio 2 d., nutraukimo pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 straipsnio 1 dalies 1 punktą – darbuotojo atliekama darbo funkcija darbdaviui tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių,

susijusių su darbdavio veikla. Įmonėje nėra laisvos darbo vietos, kurią būtų galima pasiūlyti J. Kazlauskaitei. Darbo sutarties nutraukimas nėra susijęs su J. Kazlauskaitės atliekama darbuotojų atstovavimo veikla. Jeigu iki numatomos struktūrinių pertvarkymų įgyvendinimo datos (2024 m. gruodžio 1 d.) įmonėje atsirastų laisva darbo vieta, J. Kazlauskaitei bus pasiūlyta užimti laisvą darbo vietą. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą informaciją bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 168 straipsnio 3 dalimi prašome Valstybinės darbo inspekcijos Kauno teritorinio skyriaus vadovo suteikti sutikimą nutraukti darbo sutartį su J. Kazlauskaite.“ (**citatos pabaiga**)

Darbdavys, pateikdamas atleidimo priežastis, tiesiogiai nurodo, kad darbo sutarties nutraukimas nėra susijęs su Darbuotojos vykdoma darbuotojų atstovavimo veikla, Darbuotoja nėra diskriminuojama dėl jos vykdomos darbuotojų atstovavimo veiklos.

Darbuotoja Jolita Kazlauskaitė kreipėsi į Regionų administracinio teismo Kauno rūmus (toliau – Teismas), prašydama panaikinti 2024 m. rugsėjo 23 d. VDI sprendimą Nr. SD-2-20915 „Dėl sutikimo nutraukti darbo sutartį su UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininke Jolita Kazlauskaite“ (toliau – Ginčijamas sprendimas).

Teismui pripažinus, kad Ginčijamas sprendimas neatitinka Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) reikalavimų ir yra naikintinas, todėl VDI tenka pareiga iš naujo išnagrinėti UAB „Sūduvos vandenys“ 2024 m. rugpjūčio 27 d. prašymą Nr. P-430 (3.1) „Dėl sutikimo suteikimo“ nutraukti darbo sutartį su Vandens gavybos padalinio meistre, UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininke Jolita Kazlauskaite“ pagal DK 57 straipsnio 1 dalies 1 punktą. 2025 m. gruodžio 30 d. VDI gauta iš Teismo informacija (bylos Nr. I3-3761-414/2025) dėl Teismo sprendimo vykdymo per 15 dienų.

Vadovaujantis DK 168 straipsnio 3 dalimi, VDI Kauno teritorinio skyriaus patarėjas – vyriausiasis darbo inspektorius elektroniniu paštu 2024 m. rugpjūčio 29 d. pateikė raštą Nr. SD-2-19400 „Dėl informavimo ir nuomonės pateikimo“ UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos (toliau – Profesinė sąjunga) pirmininkei J. Kazlauskaitei pateikti nuomonę šiuo klausimu ir nustatė šešių darbo dienų terminą – iki 2024 m. rugsėjo 6 d. (imtinai). 2024 m. rugsėjo 11 dieną el. paštu (marius.glodas@vdi.lt) Profesinės sąjungos pirmininkė pateikė savo nuomonę dėl jos, kaip Darbuotojos, atleidimo. Be to, 2024 m. rugsėjo 3 d. ir atitinkamai 2024 m. rugsėjo 11 d. nuomones ir prašymus dėl J. Kazlauskaitės atleidimo, adresuotus Lietuvos Respublikos vyriausiajam valstybiniam darbo inspektoriui Jonui Gričiui, pateikė ir Lietuvos vandentvarkos įmonių darbuotojų profesinė sąjunga „Solidarumas“, kodas 304177008, reg. adresas Ulonų g. 5-301, Vilnius,

kadangi UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga yra Lietuvos vandentvarkos įmonių darbuotojų profesinės sąjungos „Solidarumas“ nariai (2024 m. rugsėjo 3 d. raštas Nr. 10-0903 „Dėl išankstinio nesutikimo nutraukti darbo sutartį su Jolita Kazlauskaite“) bei Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ (2024 m. rugsėjo 2 d. raštas Nr. 10-158 „Dėl nesutikimo teikimo nutraukti darbo sutartį su Jolita Kazlauskaite“, VDI gauta 2024 m. rugsėjo 11 d. Nr. GD-10536).

Profesinės sąjungos pirmininkė J. Kazlauskaitė pateikė savo nuomonę, kurioje išdėstė: „Aš, Jolita Kazlauskaitė, UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkė, gavau 2024 m. rugpjūčio 29 d. Lietuvos Respublikos Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau VDI) Kauno teritorinio skyriaus raštą Nr. SD-2-19400, kuriuo esu informuojama, kad VDI Kauno skyrius nagrinėja UAB „Sūduvos vandenys“, įm. K. 15104226, reg. Vasaros g. 7, Marijampolė, Marijampolės sav. 2024-08-28 prašymą (raštą) Nr. P-430 (3.1) „Dėl sutikimo suteikimo“, kuriame Darbdaviui atstovaujantis asmuo, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 168 straipsnio 3 dalimi, prašo VDI Kauno teritorinio skyriaus suteikti sutikimą nutraukti darbo sutartį su darbuotoja – vandens gavybos padalinio meistre Jolita Kazlauskaite, kuri yra UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkė ir taip nurodo, kad darbo sutarties nutraukimas nėra susijęs su darbuotojos atliekama darbuotojų atstovavimo veikla ir prašoma VDI Kauno teritoriniam skyriui pateikti nuomonę, ar darbo sutarties nutraukimas nėra susijęs su darbuotojų atstovavimo veikla ar naryste profesinėje sąjungoje, ar darbuotoja nediskriminuojama dėl jos vykdomos darbuotojų atstovavimo veiklos. Aš kategoriškai nesutinku su darbdaviui atstovaujančio asmens teiginiu, kad darbo sutarties nutraukimas su manimi, vandens gavybos padalinio meistre Jolita Kazlauskaite, kuri yra UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos“ pirmininkė, nėra susijęs su darbuotojos atliekama darbuotojų atstovavimo veikla, atvirkščiai, esu įsitikinusi, kad mane siekiama atleisti iš darbo tik dėl mano su profesine sąjunga susijusia veikla. Darbdavio siekis mane atleisti iš darbo yra neteisėtas ir nepagrįstas dėl žemiau išvardintų argumentų. Uždarojoje akcinėje bendrovėje „Sūduvos vandenys“ (toliau – Bendrovė, įmonė) 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-78 (1.5) patvirtinta nauja bendrovės valdymo struktūra ir 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. P-430 (3.1) patvirtintas naujas pareigybių sąrašas. Patvirtinus šiuos minėtus įmonės vidaus teisės aktus, šiuo metu įmonės valdymo struktūroje esantis Vandens gavybos padalinys sujungiamas su Energetikos ir ūkio padaliniu ir įsteigimas naujas Energetikos ir vandens ruošimo padalinys, kuris vykdys šiuo metu įmonės

valdymo struktūroje esančių Vandens gavybos ir Energetikos ir ūkio padalinių funkcijas. Į naujai įsteigtą Energetikos ir vandens ruošimo padalinį numatoma perkelti iš Pastatų priežiūros padalinio 2 pastatų techninės priežiūros elektrikų etatus, 5 šilumos specialistų etatus, įsteigti naują pareigybę – erdvinių duomenų ir IT specialisto, kuriam pagal funkcijas bus priskirta erdvinių duomenų kaupimas, duomenų perteikimas į IT sistemas bei visos kitos funkcijos, susijusios su IT priežiūra, bei kibernetiniu saugumu įmonėje. Vandens gavybos padalinio meistrės pareigas užimu aš – Jolita Kazlauskaitė, esu Bendrovėje 32-jus metus veikiančios UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkė, kuria buvau išrinkta 2019 m. ir perrinkta 2023 m. Bendrovėje dirbu 26 metus. 22-jus metus išdirbau Geriamojo vandens laboratorijoje laborante (chemike). Nuo 2020 m. užimu Vandens gavybos padalinio meistrės pareigas. Vandens gavybos padalinio meistro pareiginiuose nuostatuose, patvirtintuose bendrovės direktoriaus 2021 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. V-14, nurodyta, kad vandens gavybos padalinio meistrui yra nustatomi bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai (Priedas Nr. 8): **Bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai:** 1) gerai mokėti lietuvių kalbą; 2) mokėti savarankiškai pasirinkti darbo metodus ir spręsti iškylančias problemas; 3) gebėti savarankiškai analizuoti, apibendrinti, vertinti ir daryti išvadas, priimti sprendimus, gebėti taikyti žinias ir įgūdžius praktikoje; 4) mokėti savarankiškai planuoti, spręsti, organizuoti savo veiklą, siekiant kad būtų laiku ir tinkamai atliktos pavestos užduotys; 5) mokėti sklandžiai ir teisingai dėstyti mintis raštus ir žodžiu, išmanyti raštvedybos taisykles; 6) mokėti dirbti kompiuteriu (įskaitant, bet neapsiribojant – MS Office aplinkoje Word, Excel, Power Point programomis, taip pat sudarant bei pasirašant elektroninius dokumentus); 7) būti drausmingu, gebėti dirbti kolektyve, savarankiškai atlikti užduotis, mokėti bendrauti. **Specialieji (išsilavinimo bei profesinės patirties) kvalifikaciniai reikalavimai:** 1) turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą su profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintą išsilavinimą inžinerijos mokslų sityje arba ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 1 (vienerių) metų darbo patirtį vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo ar aplinkos apsaugos srityse; 2) išmanyti infrastuktūros elementų eksploatavimo, aplinkosaugos, techninės saugos ir priešgaisrinės saugos taisyklių, aplinkos apsaugos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių infrastruktūros elementų eksploatavimą, reikalavimus. **Vandens gavybos padalinio meistras privalo:** Vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių veiklą, darbo santykius, darbuotojų saugą, darbo sutartimi,

darbo tvarkos taisyklėmis, šiais pareiginiiais nuostatais, kitais bendrovės dokumentais; 2) paskirstyti pavaldiems Padalinio darbuotojams darbus pagal Padalinio darbuotojų pareiginiuose nuostatuose apibrėžtas ir (ar) uždarosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ direktoriaus įsakymais nustatytas funkcijas; 3) sudaryti darbuotojų darbo grafikus ir pildyti darbo laiko apskaitos žiniaraščius; 4) instruktuoti ir apmokyti saugiai dirbti darbuotojus, įstatymų ir normatyvinių aktų nustatytu periodiškumu tikrinti jų žinias, kontroliuoti saugos darbe norminių aktų bei reikalavimų vykdymą. Neleisti neapmokytam personalui ir neinstruktuojam darbuotojui savarankiškai dirbti; 5) užtikrinti savalaikį darbuotojų aprūpinimą darbo drabužiais ir reikalingomis apsaugos priemonėmis; 6) užtikrinti, kad Padalinio darbuotojai dirbtų tik su tvarkingais ir saugiais įrengimais bei įrankiais; 7) kontroliuoti pavaldžių Padalinio darbuotojų vykdomus darbus; 8) užtikrinti įrengimų ir mechanizmų savalaikį remontą ir priežiūrą Padaliniui priskirtuose objektuose ir įrenginiuose; 9) pildyti vandens apskaitos prietaisų žurnalus; 10) registruoti vandens gavybos ir ruošimo rodiklius ir atlikti jų analizę; 11) rengti ir pateikti ataskaitas apie Padalinio darbą; 12) tikrinti teisės aktų nustatyta tvarka Padalinio darbuotojų neblaivumą arba apsvaigimą; 13) nušalinti darbuotoją nuo darbo, jeigu jis yra apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių medžiagų ar kitokių medžiagų; 14) vykdyti Padalinio materialinių vertybių apskaitą, išrašymą iš sandėlio, nurašymą; 15) tinkamai saugoti dokumentus, pagal reikalavimus įforminti jų bylas ir nustatyta tvarka perduoti į archyvą; 16) darbo metu kilus bet kokiems neaiškumams ar abejonėms – nedelsiant nutraukti atitinkamus darbus ir informuoti tiesioginį vadovą; 17) įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam organizuoti skubų pirmos pagalbos suteikimą, nedelsiant informuoti tiesioginį vadovą ir Bendrovės direktorių, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybą apie įvykį. Iki tyrimo pradžios darbo vietą, įrengimus bei mechanizmus išlaikyti tokia stovyje, koks buvo nelaimingo atsitikimo metu, jei tai negresia aplinkinių žmonių gyvybei bei sveikatai; 18) Bendrovės nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą; 19) susirgus ar dėl kitų pateisinamų priežasčių negalint atvykti į darbą, nedelsiant pranešti apie tai tiesioginiam vadovui; 20) dirbti tik tuos nurodytus darbus, kurių vykdymas yra gerai žinomas ir nekelia pavojaus jo paties ar aplinkinių darbuotojų sveikatai ir gyvybei; 21) darbo metu laikytis darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos, apsaugos nuo elektros, aplinkosaugos, darbo higienos reikalavimų; 22) palaikyti darbo vietoje tvarką ir švarą; 23) Padalinio vadovo pavedimu nagrinėti ir atsakyti į raštus, skundus, paklausimus; 17) pavaduoti, esant būtinumui (atostogos, nedarbingumas, komandiruotė) Padalinio vadovą; 18) vykdyti kitus nenuolatinio pobūdžio tiesioginio vadovo arba Bendrovės direktoriaus

(jo įgalioto asmens) pavedimus. Naujai įsteigto Energetikos ir vandens ruošimo padalinio meistro pareiginiuose nuostatuose (Priedas Nr. 9), patvirtintuose 2024-09-06 direktoriaus įsakymu P-466 (3.1) nurodyta, kad energetikos ir vandens ruošimo padalinio meistras organizuoja ir kontroliuoja pavaldžių darbuotojų darbą atliekant energetikos, vandens gavybos ir ruošimo infrastruktūros eksploatavimo darbus. Darbuotojo pareigos: 1) vadovauja paskirtiems darbuotojams, planuoja ir organizuoja sklandų bei efektyvų darbą Bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje dirbant su **energetikos**, vandens gavybos ir ruošimo infrastruktūra. Užtikrina, kad darbai būtų vykdomi pagal reikiamus režimus, technologijas ir techninius eksploatacijos reikalavimus; 2) paskirsto darbuotojams darbus pagal darbuotojų pareiginiuose nuostatuose apibrėžtas ir bendrovės direktoriaus įsakymais nustatytas funkcijas; 3) užtikrina nepertraukiamą **energetikos**, vandens gavybos ir ruošimo įrenginių darbą. Organizuoja ir atlieka savalaikį **elektros, automatikos, monitoringo, apsaugos, vaizdo stebėjimo sistemų, šilumos ir dujų įrengimų remontą ir profilaktiką, tikrina įrenginių techninį, stovį pildo techninę dokumentaciją**; 4) pildo geriamojo vandens ir **energijos** apskaitos prietaisų žurnalus, registruoja vandens gavybos, ruošimo ir **energijos suvartojimo** rodiklius ir atlieka jų analizę; 5) organizuoja ir atlieka **energetikos**, vandens gavybos ir ruošimo infrastruktūros apžiūras, remonto darbus, avarijų likvidavimą; 6) sudaro darbuotojų darbo, atostogų grafikus ir veda darbo laiko apskaitos žiniaraščius bei atlieka darbuotojų darbo vertinimą; 7) užtikrina savalaikį ir tinkamą priskirtų funkcijų ir Bendrovės direktoriaus įsakymų vykdymą; 8) vykdo materialinių vertybių apskaitą, išrašymą, nurašymą bei užtikrina jų racionalų panaudojimą; 9) išduoda paskyras – leidimus ir patvarkymus darbų vykdymui, vykdo nuolatinę darbų priežiūrą bei tikrina atliktų darbų kokybę priimant užbaigtus darbus (*kas rengė pareiginius nuostatus, turbūt suklydo, nes paskyras – leidimus išduoda padalinio vadovas*); 10) moko darbuotojus saugių darbo būdų siekiant, kad darbuotojai laikytųsi darbuotojų saugos ir sveikatos darbe reikalavimų ir kontroliuoja kaip jų laikomasi. Imasi priemonių pažeidimų likvidavimui, o iškilus pavojui, nutraukia darbų vykdymą; 11) instruktuoja darbuotojus darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais darbo vietoje, supažindina su darbo įrengimų ir įrankių naudojimo instrukcijomis. Organizuoja darbo apsauginių priemonių išbandymus, darant atžymas atitinkamuose žurnaluose. Tikrina darbuotojų žinias darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais; 12) atstovauja pagal kompetenciją Bendrovę santykiuose su kontroliuojančiomis institucijomis; 13) tinkamai saugo padalinio dokumentus, pagal reikalavimus įformina jų bylas ir nustatyta tvarka perduoda į archyvą, o vadovaujantis dokumentacijos planu senus dokumentus atrenka

naikinimui; 14) tinkamai saugo Bendrovės suteiktą inventorių, darbo priemones, medžiagas bei kitas materialines vertybes; 15) teikia Bendrovės direktoriaus pareikalavimu išsamią informaciją apie savo darbų vykdymo eigą; 16) bendradarbiauja su visų struktūrinių vienetų specialistais, vadovais, sprendžiant problemas; 17) teikia pasiūlymus dėl veiklos optimizavimo, efektyvaus išteklių valdymo ir kitais klausimais; 18) rengia ir pateikia reikiamus duomenis ir ataskaitas, susijusias su pareigų vykdymu; 19) vykdo kitus Bendrovės direktoriaus pavedimus; 20) aprūpina darbuotojus darbo įrankiais, mechanizmais ir įrengimais, saugos darbe priemonėmis. Prieš darbų pradžią patikrina ar mechanizmai, įrengimai, saugos darbe priemonės atitinka darbuotojų saugos ir sveikatos darbe reikalavimus ir neleidžia jomis naudotis kol nebus pašalinti paaiškėję trūkumai; 21) nušalina darbuotojus nuo darbo, jeigu jis yra apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių ar kitokių medžiagų; 22) kontroliuoja saugos darbe norminių aktų bei reikalavimų vykdymą; 23) kontroliuoja, kaip padalinyje naudojamos ir nurašomos pagrindinės priemonės, inventorių, medžiagas, kuras bei kitos patikėtos materialinės vertybės (*kas rengė pareiginius nuostatus, turbūt suklydo, nes šis punktas prieštarauja 8 punktu*); 24) vykdo energetikos, vandens gavybos ir ruošimo infrastruktūros tvarkymo, statybos ir kapitalinio remonto darbų priežiūrą, priimamų eksploatacijai objektų tikrinimą (tik turint atitinkamą kvalifikacijos atestatą) (*kas rengė pareiginius nuostatus, turbūt suklydo, nes tai yra numatyta padalinio vadovo pareiginiuose nuostatuose. Žr. 6 d. reikalavimai meistro pareigybei*); 25) darbo metu kitus bet kokiems neaiškumams ar abejonėms nedelsiant nutraukia atitinkamus darbus ir informuoja bendrovės direktorių; 26) įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam organizuoti skubų pirmos pagalbos suteikimą, nedelsiant informuoti tiesioginį vadovą ir Bendrovės direktorių, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybą apie įvykį. Iki tyrimo pradžios darbo vietą, įrengimus bei mechanizmus išlaikyti tokia stovyje, koks buvo nelaimingo atsitikimo metu, jei tai negresia aplinkinių žmonių gyvybei bei sveikatai; 27) Bendrovės nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą; 28) susirgus ar dėl kitų pateisinamų priežasčių negalint atvykti į darbą, nedelsiant pranešti apie tai tiesioginiam vadovui; 29) dirbti tik tuos nurodytus darbus, kurių vykdymas yra gerai žinomas ir nekelia pavojaus jo paties ar aplinkinių darbuotojų sveikatai ir gyvybei; 30) darbo metu laikytis darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos, apsaugos nuo elektros, aplinkosaugos, darbo higienos reikalavimų; 31) palaikyti darbo vietoje tvarką ir švarą. Energetikos ir ruošimo padalinio meistro pareigybei keliama reikalavimai: **Specialieji reikalavimai:** turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų mokslų studijų sričių grupės aukštąjį koleginių išsilavinimą arba jam prilygintą išsilavinimą,

turėti elektrotechnikos darbuotojo apsaugos nuo elektros vidurinę kategoriją (VK), mokėti dirbti kompiuteriu, B kategorijos pažymėjimas. Bendrieji reikalavimai: gebėti planuoti savo darbą, gebėti susisteminti ir analizuoti informaciją. **Taigi, palyginus Vandens gavybos padalinio meistro ir naujai įsteigiamo Energetikos ir vandens ruošimo meistro pareiginiuose nuostatuose nurodytas darbo funkcijas, nei viena jų netampa pertekline, o tik perrašomas pareigybės pavadinimas ir išsiplečia funkcijos, sujungiant kelis padalinius. Tačiau jokių nereikalingų funkcijų neatsisakoma, jos taipogi ir naujai neperskirstomos keliems darbuotojams. Pagal Darbo kodekso 57 str. 2 d. darbo organizavimo pakeitimai ar kitos priežastys, susijusios su darbdavio veikla, gali būti priežastis nutraukti darbo sutartį tik tuo atveju, kai jie yra realūs ir lemia konkretaus darbuotojo ar jų grupės atliekamos darbo funkcijos ar darbo funkcijų nereikalingumą.** Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje išaiškinta, kad darbo vietos struktūriniai pertvarkymai gali būti teismo pripažįstami svarbia priežastimi nutraukti darbo sutartį tuo atveju, jeigu dėl struktūrinių pertvarkymų darbuotojas arba keli darbuotojai nebegali atlikti darbo sutartimi prisiimtų funkcijų, nes tokios funkcijos ar jų dalis darbovietėje iš viso nebeatliekamos arba joms atlikti užtenka mažiau darbuotojų; struktūriniai pertvarkymai turi būti įforminami atitinkamo darbdavio valdymo organo sprendimu ir jie turi būti realiai vykdomi. Struktūriniai pertvarkymai laikomi realiais, kai po pertvarkymų iš viso nebeatliekamos atleidžiamo iš darbo darbuotojo funkcijos, taip pat, kai nebeatliekama dalis funkcijų, arba jų atlikimui reikalingas mažesnis darbuotojų skaičius. Uždaroji akcinė bendrovė „Sūduvos vandenys“ yra viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, kuris užtikrina geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų tiekimą Marijampolės savivaldybėje. Bendrovės pagrindinė vykdoma veikla – vandens gavyba, ruošimas ir tiekimas nenutraukiama, ji ir toliau bus vykdoma, todėl ir Vandens gavybos padalinio meistro darbo funkcijos ir toliau bus atliekamos, tik bendrovės vadovas, rizikuodamas vartotojams ir abonentams teikiamų geriamojo vandens tiekimo paslaugų kokybe, vandens gavybos padalinio vykdomas funkcijas (vandens gavyba, vandens ruošimas) savo sprendimu perduoda energetikos srities specialistams, tik todėl, kad aš, kaip aktyvi profesinės sąjungos pirmininkė, tapau nepageidaujama ir neparanki darbdaviui. Mano nuomone, mano atleidimą iš darbo lemia ne realūs įmonės pertvarkymai, ekonominės **priežastys ar darbo vietų optimizavimas, o mano, kaip UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkės profsąjunginė veikla dėl viešai reiškiamos darbdavio kritikos, problemų iškėlimas ir jų sprendimų ieškojimas.** O šis darbdavio žingsnis – perrašyti pareiginius nuostatus.

pakeičiant tik pareigybei keliamus specialiuosius reikalavimus, manau buvo sąlygotas darbdavio noro atsikratyti manęs kaip aktyvios profesinės sąjungos pirmininkės. Be kita ko, patvirtinti naujai įsteigto padalinio meistro pareiginiai nuostatai kaip ir kiti pareiginiai nuostatai nebuvo derinami su bendrovėje veikiančiomis profesinėmis sąjungomis. Noriu paminėti ir dar vieną svarbią aplinkybę, kai prieš metus darbdavys taip pat vykdė valdymo struktūros ir darbo organizavimo pakeitimus. Tuomet buvo atleisti 22 darbuotojai. Darbdavys, norėdamas atsikratyti sau nepatogių darbuotojų, elgėsi analogiškai, kaip ir dabar – sujungė Finansinės veiklos ir klientų aptarnavimo padalinius ir parašė naujus pareiginius nuostatus naujai įsteigto padalinio vadovo pareigybei, nurodydamas tokius specialiuosius (išsilavinimo ir kvalifikacinius) reikalavimus, kuriuos galėjo atitikti tik direktoriaus numatytas palikti dirbti darbuotojas. Taigi, 2023 m. vykdant struktūros pakeitimus Finansinės veiklos padalinys buvo sujungtas į Finansinės veiklos ir klientų aptarnavimo padalinį, 2024 m. šis padalinys vėl perskirstomas, t. y. grąžinamas Finansų valdymo padalinys tik kitu pavadinimu – Finansinės veiklos grupė. Klientų aptarnavimo padalinys sujungiamas su Administravimo paslaugų padaliniu. Praeitais metais dėl tokio neracionalaus vadovo sprendimo buvo atleista iš darbo Klientų aptarnavimo padalinio vadovė J. Mikulionė. Tokiu pačiu principu šiemet darbdavys siekia pasielgti analogiškai, įsteigiant Energetikos ir vandens ruošimo padalinį, kuris vykdys šiuo metu įmonės valdymo struktūroje esančių Energetikos ir ūkio bei Vandens gavybos padalinių funkcijas, 2023 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės direktoriaus pateiktame Uždarojoje akcinėje bendrovėje „Sūduvos vandenys“ numatomų valdymo struktūros ir darbo organizavimo pakeitimų aiškinamajame rašte buvo teigiama, kad **šiuo metu galiojanti uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ valdymo struktūra neatitinka dabartinių įmonės poreikių.** Valdymo struktūrą būtina keisti atsižvelgiant į **Bendrovei keliamus reikalavimus kaip viešajam geriamojo vandens teikėjui ir nuotekų tvarkytojui** bei siekiant optimizuoti įmonės valdymą. Įmonės valdymo struktūra keičiama dėl šių aplinkybių: 1) **nepasiteisino skyrių įsteigimas** Vandens gavybos, Nuotekų ir dumblo tvarkymo, Energetikos ir ūkio padaliniuose: **skyriai, kaip struktūrinis vienetas, praktiškai nedalyvauja sprendžiant gamybinius uždavinius.** Dėl darbo užmokesčio fondo apimties, įmonės etatų sąrašė nėra numatyti skyrių vedėjų etatai (išskyrus Laboratorijos skyrių). **Padalinių veikla organizuojama, atsižvelgiant į padalinio specifinius uždavinius, sudarant darbuotojų brigadas, pamainas, kurioms vadovauja meistrai, brigadininkai.** Skyrių panaikinimas neturės jokios įtakos padalinių veiklai, bet užtikrins paprastesnį ir aiškesnį valdymo organizavimą. Dabar gi 2024 m.

rugpjūčio 12 d. bendrovės direktoriaus pateiktame numatomų valdymo struktūros ir darbo organizavimo pakeitimų uždarojoje akcinėje bendrovėje „Sūduvos vandenys“ aiškinamajame rašte nurodoma, kad „2023 m. lapkričio 8 d. Juridinių asmenų registre įregistravus uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ įstatus buvo užbaigtos Bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės „Marijampolės butų ūkis“ reorganizavimo procedūros bei perimtos pasibaigusio juridinio asmens UAB „Marijampolės butų ūkis“ teisės ir pareigos ir galiojančią **Bendrovės valdymo struktūrą būtina keisti, įvertinus įmonei keliamus uždavinius geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, daugiabučių namų administravimo paslaugų teikime**. Numatomais pokyčiais taip pat bus sprendžiama: 1) besidubliuojančių funkcijų eliminavimas. Esamose struktūrose pasitaiko funkcijų dubliavimosi, kas lemia resursų švaistymą ir mažina darbo efektyvumą. Naujoji struktūra leis sutelkti darbuotojus į vienodus funkcinis vienetis, taip optimizuojant jų darbo krūvį ir atsakomybes. Tai leis išvengti perteklinių procedūrų ir padidins veiklos skaidrumą bei atsakomybę; 2) darbo krūvio subalansavimas. Esama struktūra turi netolygiai paskirstytus darbuotojų krūvius, kas gali lemti perdegimą ar neefektyvų darbo laiką. Naujoji struktūra siekia **subalansuoti darbo krūvius tarp padalinių vadovų ir darbuotojų**, užtikrinant tolygų užduočių pasiskirstymą ir didesnę darbo našumą. Taip pat mažins streso lygį tarp darbuotojų, padidins jų pasitenkinimą darbu ir motyvaciją; 3) įmonės struktūrinių vienetų darbuotojų skaičiaus optimizavimas. Dabartinėje valdymo struktūroje esančių padalinių darbuotojų skaičius yra netolygus: Tinklų padalinyje – 43 etatai, Pastatų priežiūros padalinyje – 27, Nuotekų tvarkymo padalinyje – 23 etatai, Aplinkos priežiūros ir valymo paslaugų padalinyje – 19 etatų, Finansinės veiklos ir klientų aptarnavimo padalinyje – 19 etatų, Vandens gavybos padalinyje – 12 etatų (*ir pamiršo paminėti, kad Energetikos ir ūkio padalinyje – 19 etatų*). Nustatant Bendrovės valdymo struktūrą siekiama, kad įmonės struktūriniai vienetai (grupė, **skyrius**, padalinys) atitiktų šiuos etatų dydžius: grupė: 2-8 etatai, **skyrius: 9-15 etatų**, padalinys: 16 ir daugiau etatų; 4) vadovaujančių pareigybių mažinimas; 5) finansinis efektyvumas. Dėl struktūrinių pokyčių bus sumažintas darbuotojų etatų skaičius (trimis etatais), kas leis sutaupyti apie 75 000 € per metus. Tai **ypač svarbu įmonės konkurencingumui ir finansiniams rodikliams išlaikyti**. Taupomi resursai galės būti investuojami į kitus svarius įmonės projektus ar technologinę modernizaciją“. Pažymiu, kad įmonė konkurentų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veikloje Marijampolės savivaldybės teritorijoje neturi, nes ji yra paskirta viešuoju vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju, o jos vykdoma reguliuojama veikla kontroliuojama Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos. **Būtent todėl, kad**

esu aktyvi UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkė, kuri nuo 2018 m. aktyviai dalyvauja profsąjunginėje veikloje, kelia aktualius klausimus dėl darbuotojų darbo ir ekonominių sąlygų, darbuotojų teisių pažeidimų, išsako aštrią kritiką darbdavio atžvilgiu, nurodo darbo kodekso pažeidimus ir prašo juos ištaisyti, siekiant apginti profsąjungos narius bei jų interesus, išsako atvirai problemas, ieško susitarimų, esu dėl to darbdavio diskriminuojama. Prisidengiant bendrovės valdymo struktūros pertvarka, bandoma įrodyti, nepagrindžiant jokiais svariais argumentais, kad mano atliekama vandens gavybos padalinio meistrės darbo funkcija tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų. Tai labai gerai iliustruoja darbdavio atliekamų valdymo struktūros pertvarkų vykdomas nenuoseklumas. Darbdavys teigia, kad įmonėje nėra laisvos darbo vietos, kurią būtų galima pasiūlyti. Darbdavys, turėdamas savo žinioje informaciją, kuri mums nebuvo žinoma, dar 2024 m. liepos 1 d. pakeitė bendrovės valdymo struktūrą, Laboratorijos skyriuje Nuotekų laboratorijoje įsteigdamas naują laboranto-specialisto etatą. Šiuo metu Nuotekų laboratorija ruošiamas laboratorijos akreditacijai pagal LST EN ISO 17025 standartą. Bendrovė, turėdama mano duomenis apie išsilavinimą ir mano turimas kompetencijas bei žinodama, kad yra numatyta darbo organizavimo bei valdymo struktūros pertvarka, šį naują etatą galėjo siūlyti man, jei mano etatas išties tampa pertekliniu ir nebereikalingu. Tačiau bendrovė elgėsi nesąžiningai, įsteigusi naują etatą ir 2024 m. liepos 11 – 18 dienomis (tik 7 dienos) organizuodama atranką į naujai sukurto etato – laboratorijos specialisto pareigas (Priedas Nr. 7). Į šias pareigas priimta buvusi UAB „Sūduvos vandenys“ administratorė. Kiek žinau, direktorius pasirinko ne aukštos kvalifikacijos specialistę, buvusią akredituotos Aplinkos apsaugos agentūros laboratorijos darbuotoją, atitinkančią akredituotos laboratorijos darbuotojams keliamus kvalifikacinius reikalavimus bei su darbo akredituotoje laboratorijoje patirtimi, o priėmė darbuotoją, kuri neturi atitinkamo išsilavinimo (chemiko), neturi darbo patirties laboratorijos veikloje. Ši darbuotoja kol kas naujų pareigų funkcijų nevykdo ir laboratorijoje nedirba. Neilgai trukus 2024 m. rugpjūčio 27 d. patvirtinama nauja bendrovės struktūra bei naujų pareigybių sąrašas. Noriu pažymėti, kad darbdavys, vykdė atranką, pažeisdamas Darbo kodekso nuostatas – priimdamas į darbą darbdavys privalo taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas. Mano išsilavinimas: aukštasis universitetinis – ekologijos ir aplinkotyros bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir aukštesnysis – techniko-chemiko kvalifikacija. Be pagrindinio vandens gavybos padalinio meistrės darbo Bendrovėje atlikau ir papildomus darbus: 1. Rengiau ir tikslinau geriamojo vandens programinės priežiūros planus, derinau

juos su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, teikiau metines programinės priežiūros ataskaitas Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo nustatyta tvarka, o apie geriamojo vandens programinės priežiūros rezultatus viešai pranešdavau geriamojo vandens vartotojams; 2. Finansinės apskaitos skyriui teikiau duomenis, reikalingus mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijai pildyti; 3. Rengiau, teikiau ir derinau paraiškas, reikalingas integruotos taršos prevencijos ir kontrolės leidimui arba taršos leidimui gauti ar pakeisti; 4. Vykdyčiau geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėseną, tvarkiau apskaitą ir teikiau geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėsenos duomenis Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka. 2022 m. lapkričio 25 d. direktoriaus pareigas pradėjus eiti Žydrūnui Čekauskui, puikiai sutarėme su direktoriumi. 2019 m. buvo pasirašyta Kolektyvinė sutartis. Nesutarimai prasidėjo 2022 m. vasaros pabaigoje. Bendrauti darėsi vis sunkiau ir sudėtingiau, jaučiau, kad bandoma mane palaužti, užspeisti į kampą, jaučiau, kad skleidžiama apie mane tikrovės neatitinkanti informacija, esu šmeižiama, jautėsi priešiškus iš kitų darbuotojų. 2022 m. rugsėjo 6 d. pateikiau skundą dėl darbdavio veiksmų Valstybinei darbo inspekcijai. 2022 m. spalio 4 d. gautas VDI Kauno teritorinio skyriaus sprendimas dėl skundo Nr. SD-2-20350 n(Priedas Nr. 1). Iš skunde pateiktų darbdavio atsiliepimų buvo matyti, kad darbdavys pateikė neteisingą informaciją. Sprendimo neapskundžiau, kadangi direktorius Žydrūnas Čekauskas buvo atleistas iš užimamų pareigų. **2022 m. lapkričio mėn. pasikeitus įmonės vadovui, o ypatingai tuomet, kai bendrovė buvo reorganizuota ir aš pradėjau kelti viešai problemas, susijusias su įmonės reorganizacija, prasidėjo mano, kaip profesinės sąjungos pirmininkės veiklos apribojimai.** Nuo pat savo kadencijos pradžios direktorius demonstravo akivaizdų nenorą bendradarbiauti kaip socialinis partneris ir įmonės vadovas. Labai jautėsi, kad yra nusistatęs priešiskai, kad turėjo išankstinius nusistatymus, nė karto nebandė ir neparodė noro ir pastangų išsiaiškinti nesantaikos priežasčių. Jaučiau, kad turi susidaręs savo išankstinę nuomonę, paremtą ne savo asmenine patirtimi, o suformuotą nepatikrintos informacijos ir gandų pagrindu: neva aš noriu „nuversti“ direktorių, „nuverčiau“ prieš tai buvusius direktorius A. Kadišių bei Ž. Čekauską, buvau teisininko (kuris tuo metu net nedirbo įmonėje) kaltinama dėl įmonėje 2018 m. liepos mėnesį įvykusio incidento, nors aš tuo metu buvau atostogose. Ne kartą ir ne du kreipiausi į Valstybinę darbo inspekciją konsultuotis bei klausti patarimų kaip elgtis, prašiau, kad gal galėtų patarpininkauti, padedant išsiaiškinti nesutarimų priežastis, kai darbdavys visiškai atsisako bendradarbiauti, piktnaudžiauja savo teisėmis, naudojasi galios viršenybe, tam pasitelkdamas ne tik įmonės teisininką, bet ir samdo advokatų

kontorą bei manipuliuoja kita, darbdaviui lojalia profesine sąjunga, norėdamas atgrasyti darbuotojus įsitraukti į UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veiklą, o mūsų darbininkų sąjungos nariams, dėl geresnių socialinių garantijų kitos profesinės sąjungos nariams, numatytų kolektyvinėje sutartyje, pasirašytoje tik su kita profesine sąjunga, sukelti abejones, ar verta dalyvauti UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veikloje dėl nepalankių socialinių garantijų minėtos profsąjungos nariams. **Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ ir Lietuvos vandentvarkos darbuotojų profesinės sąjungos „Solidarumas“ kvietimu dalyvavau konferencijoje „Vandentvarkos reformos iššūkiai ir prioritetai“, kuri vyko 2023 m. lapkričio 28 d. Lietuvos Respublikos Seime I. Šioje konferencijoje buvo svarstomi klausimai, susiję su vandentvarkos reformos įgyvendinimu (nuoroda: https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35448&p_k=1&p_event_id=26279).**

Konferencija vyko kaip tik po mūsų bendrovės reorganizacijos, kuri buvo labai skausminga mūsų Bendrovės darbuotojams. Prie uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ buvo prijungta uždaroji akcinė bendrovė Marijampolės butų ūkis“. Buvo numatyta atleisti 22 įmonės darbuotojus, iš šio skaičiaus daugiausia mūsų UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos narių. Nepaisant to, kad Aš 2023 m. lapkričio 28 d. dalyvavau Lietuvos Respublikos Seime vykusioje konferencijoje „Vandentvarkos reformos iššūkiai ir prioritetai“, ne kaip uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ darbuotoja, o kaip UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkė (2023 m. lapkričio 5 d. Nr. VD-609 (1.6) Prašymas dėl darbuotojų atstovavimo funkcijų įgyvendinimo ir kad darbdavys šį Prašymą tenkino ir suteikė teisę dalyvauti konferencijoje, 2023 m. gruodžio 18 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-88 (1.15) buvo sudaryta komisija dėl mano kaip darbuotojos, t. y. Vandens gavybos padalinio meistrės galimo darbo pareigų pažeidimo tyrimo. 2024 m. sausio 8 d. direktoriaus įsakymu Nr. V – 4 (1.5) buvau pripažinta padarius darbo pareigų pažeidimą. Nors Darbo kodekso 168 str. įtvirtinta apsauga nuo diskriminacijos, o dalyvavimas profesinės sąjungos veikloje negali būti laikomas darbo pažeidimu (Priedas Nr. 3). Mano profsąjunginė veikla darbdavio vertinama kaip destruktinė. Mano profsąjunginė veikla įmonės teisininko buvo įvardinta kaip destruktiniai veiksmai. Mūsų darbininkų sąjunga siekia atkurti darbų bendradarbiavimą, tarpusavio pasitikėjimą ir vis dar tikisi iš bendrovės geranoriško įsipareigojimo ir valios įsitraukti į socialinį dialogą vardan visų bendrovės darbuotojų bei pačios Bendrovės, kartu siekiant bendrų veiklos rezultatų: gerų darbo sąlygų ir patrauklios darbo rinkos. Tačiau dar iki šios dienos UAB „Sūduvos vandenys“

darbininkų sąjunga neturi su darbdaviu pasirašytos kolektyvinės sutarties. 2024 m. vasario 27 d. darbdavys vienašališkai ir nepaaiškinęs savo sprendimo nutraukė kolektyvines derybas (Priedas Nr. 4). **Manau, kad būtent mano, kaip UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkės dalyvavimas 2024 m. vasario 26 d. Marijampolės savivaldybės tarybos posėdyje, kuriame skaičiau pranešimą dėl posėdžio darbotvarkės klausimo Nr. 36 „Dėl savivaldybės valdomų įmonių ir bendrovių 2023 metų ūkinei ir finansinei veiklai išanalizuoti ir įvertinti komisijos sudarymo“, turėjo įtakos, kad Darbdavys nutraukė kolektyvines derybas, todėl UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga gavo 2024 m. vasario 27 d. raštą Nr. SD-306 (1.15) „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame darbdavys informavo, kad pasitraukia iš kolektyvinių derybų su UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga dėl kolektyvinės sutarties sudarymo (nuoroda: <https://www.youtube.com/watch?v=4wZLkMWHSUA> žr. 2:27:08). Darbdavys įvairiais būdais stengiasi varžyti UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veiklą bei apriboti mano, kaip šios profesinės sąjungos pirmininkės funkcijas, pasitelkdamas uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinę sąjungą. Uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga vienašališkai pasitraukė iš Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės veiklos ir nebe darbdavio įsikišimo. Netrukus uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga (*kita profesinė sąjunga, galimai esanti lojali darbdaviui*) ir darbdavys pasirašė kolektyvinę sutartį. Mūsų profesinė sąjunga - UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga (*priklausanti nacionaliniam centrui LPS Solidarumas*) nors ir buvo inicijavusi kolektyvines derybas, nebuvo pakviesta įsitraukti dalyvauti derybose dėl kolektyvinės sutarties sudarymo. Darbdavys su uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesine sąjunga 2023 m. gegužės 30 d. pasirašė kolektyvinę sutartį, kuri galioja visiems įmonės darbuotojams. Kolektyvinėje sutartyje, sudarytoje tarp darbdavio ir uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos, mes įžvelgiame netiesioginės diskriminacijos užuominas dėl mūsų darbininkų sąjungos narių, nes kolektyvinės sutarties 4.4 punkte nurodoma, kad *Profesinės sąjungos nariams suteikiamos papildomos mokamos atostogos: 4.4.1. darbo stažas iki 1 metų – 1 darbo diena; 4.4.2. darbo stažas virš 1 metų – 4 darbo dienos*. Šia kolektyvine sutartimi uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga įgijo didesnę pranašumą prieš darbininkų sąjungos narius. Tokiu susitarimu tarp darbdavio ir kitos profesinės sąjungos, darbuotojų dalyvavimas darbininkų sąjungos veikloje neatrodo jiems naudingas, o pačią darbininkų sąjungą daro**

neveiksmingą ir nepatrauklią. Mes nebegalime prisikviesti naujų narių, o ir dėl diskriminacinių sąlygų, kai kurie nariai pasitraukia iš mūsų darbininkų sąjungos veiklos, ko ir siekia darbdavys, *bet dėl šio nesiplėsiu, o užsimenu tik tam, kad matytųsi visi įmonėje egzistuojantys santykiai*. Nuo pat tos dienos, kai tik veiklą baigė Jungtinė profesinių sąjungų atstovybė, darbdavys ir toliau siekė riboti UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veiklą, neteisėtais būdais bandydamas savo valia - išrinkti profesinę sąjungą iš abiejų įmonėje veikiančių profesinių sąjungų. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga 2023 m. birželio 13 d. gavo direktoriaus raštą Nr. SD-527 „Dėl rinkimų komisijos“, kuriame darbdavys nurodė, kad įmonė yra gavusi informaciją, kad įmonėje yra nutraukta Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės veikla, o Lietuvos Respublikos darbo kodekso 169 straipsnio dalis įpareigoja darbdavį inicijuoti darbo tarybos sudarymą, išskyrus atvejį, kai daugiau kaip 1/3 darbuotojų priklauso įmonėje veikiančioms profesinėms sąjungoms. Tuo atveju darbo tarybos funkcijas atlieka profesinių sąjungų narių išrinkta profesinė sąjunga arba jungtinė profesinių sąjungų atstovybė. Todėl darbdavys išaiškina, kad darbo tarybos funkcijas atliks profesinių sąjungų narių išrinkta profesinė sąjunga ir vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, darbdavys įsakymu sudarys rinkimų komisiją, kuri vykdys profesinių sąjungų išrinkimą. Rinkimų komisiją sudarys 3 nariai, po vieną nuo įmonėje veikiančių profesinių sąjungų bei darbdavio bei prašo pateikti profesinės sąjungos nario, kurį deleguosime į rinkimų komisiją, duomenis. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga, pasikonsultavusi su teisininkais bei Valstybinės darbo inspekcijos specialistais 2023 m. birželio 23 d. raštu Nr. 12 „Dėl profesinės sąjungos išrinkimo“ atkreipė darbdavio dėmesį į tai, kad Darbo kodeksas nereglamentuoja profesinės sąjungos išrinkimo tvarkos, todėl darbdavio siekis taikyti Darbo kodekso nuostatas, siejant profesinės sąjungos rinkimo procedūrą su analogija į Darbo tarybos rinkimus (Darbo kodekso 17 str.) yra neteisėtas ir peržengia darbdavio įgaliojimus, tuo pačiu pažeidžia Profesinių sąjungų įstatymą, o būtent profesinių sąjungų teisę patiems laisvai rinkti savo atstovus. Tačiau darbdavys nenurimo ir 2024 m. sausio 12 d. raštu Nr. SD-74 (1.15) „Dėl profesinės sąjungos išrinkimo“ kreipėsi į bendrovėje veikiančias profesines sąjungas, primindamas, kad 2023 m. birželio mėnesį darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos privalėjo išsirinkti profesinę sąjungą, kuri vykdys darbo tarybos funkcijas ir nurodė iki 2024 m. vasario 1 d. išsirinkti profesinę sąjungą. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga 2024 m. 16 d. gavo uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinės sąjungos raštą Nr. 1 „Dėl rinkimų organizavimo“, kuriame informavo, kad uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga,

atsižvelgdama į gautą iš darbdavio 2024 m. sausio 12 d. raštą Nr. 74 (1.15) „Dėl profesinės sąjungos išrinkimo“ ir Darbo kodekso 169 str. 3 d., inicijuoja profesinės sąjungos, kuri vykdys darbo tarybai priskirtas funkcijas. (Priedas Nr. 2). Nepavyko susitarti dėl Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės, kadangi mūsų netenkino Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės sudarymo sąlygos, t. y. Susitarimo dėl Jungtinės atstovybės sudarymo projekte buvo siūloma, kad jungtinės atstovybės narių skaičius yra 5, kuris nustatomas, atsižvelgiant į Darbo kodekso 170 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą kvotą, atsižvelgiant į vidutinį darbdavio darbuotojų skaičių. Tokiu būdu, į Jungtinę atstovybę uždarosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga deleguoja 3 narius, o UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga – 2 narius. Mes siūlėme, kad Jungtinė profesinių sąjungų atstovybė būtų sudaroma paritetiniais pagrindais, kad būtų išlaikytas lygiateisiškumo principas. Mūsų netenkino, kad uždarosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinės sąjungos siūlomos Susitarimo nuostatos prieštarauja ir pažeidžia Lietuvos Respublikos profesinių sąjungų įstatymo 3 straipsnio, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio nuostatomis bei Tarptautinės darbo organizacijos konvencijoms. Profesinės sąjungos yra savanoriškos, savarankiškos ir savaveiksmės organizacijos, atstovaujančios darbuotojų profesinėms darbo, ekonominėms, socialinėms teisėms ir interesams ir jus ginančios, o lygybės principas reikalauja, kad visos profesinės sąjungos galėtų naudotis tomis pačiomis teisėmis, todėl Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės sudėtis turi būti nustatoma, vadovaujantis lygiateisiškumo principu. Šiuo atveju kvotos nustatymas Jungtinės atstovybės sudėčiai buvo akivaizdus įrodymas, kad į šio Susitarimo projekto rengimą buvo įsikišta darbdavio atstovo (teisininko A. Pucėtos). Tas buvo matyti iš Susitarimo projekte numatyto Jungtinės atstovybės veiklos organizavimo, kuomet norėta vieną profesinę sąjungą iškelti aukščiau kitos. O tai yra akivaizdus lygybės principo pažeidimas ir kitos profesinės sąjungos diskriminavimas. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga 2024 m. balandžio 10 d. gavo uždarosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinės sąjungos rašto „Dėl susitarimo jungtinės atstovybės“, adresuoto darbdaviui, kopiją, kuriuo uždarosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga informavo darbdavį, kad derybos su UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga dėl jungtinės profesinių sąjungų atstovybės sudarymo darbo tarybos funkcijai atlikti nutrūko, todėl siūlo darbdaviui organizuoti įmonės darbo tarybos sudarymą įstatymų nustatyta tvarka (Priedas Nr. 4). Tokiu būdu uždarojoje akcinėje bendrovė „Sūduvos vandenys“ 2024 m. birželio 17 – 20 d. įvyko darbo tarybos rinkimai. Valstybinei darbo inspekcijai 2024-06-14

UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga pateikė skundą dėl darbo tarybos rinkimų (Priedas Nr. 6). Dėl tarybos rinkimų, svarbu pažymėti tai, kad susipažinusi su rinkimų rezultatais, išnagrinėjusi sąrašą su visų 14 kandidatų gautų balsų skaičiumi, pastebėjau, kad 5 kandidatų, išrinktų į darbo tarybą, sąrašas sudarytas šturkščiai pažeidžiant LR darbo kodekso 170 str. 3 d. nuostatas, **ko pasekoje į darbo tarybą išrinkti nariai, kurie atstovauja darbdavį pagal savo pareigynes, o aš, kaip profesinės sąjungos pirmininkė, iš šio sąrašo esu eliminuota.** Šiuo metu dėl tarybos rinkimų yra pateiktas ieškinys Marijampolės apylinkės teismui dėl darbo tarybos rinkimų rezultatų ir rinkimų pripažinimo negaliojančiais. Pabrėžtina, kad su šia naujai išrinkta darbo taryba, kurios rinkimai ir jų rezultatai yra apskųsti teismui, darbdavys derino įmonės valdymo struktūros ir darbo organizavimo pakeitimo klausimus. Įmonės vadovybė kartu su minėta naujai veikiančia darbo taryba, nusprendė, kad mano atliekama darbo funkcija darbdaviui tapo pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių bei, kad aš būsiu atleista iš darbo. Taip pat darbdavys man nurodė, kad įmonėje nėra laisvos darbo vietos, kurią būtų galima pasiūlyti man bei darbdavys raštuose teigė, kad darbo sutarties nutraukimas nėra susijęs su jos atliekama darbuotojų atstovavimo veikla. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga gavo 2024 m. rugpjūčio 13 d. darbdavio raštą Nr. SD-1241 „Dėl informacijos pateikimo“ su priedu, kuriame buvo pranešama, kad įmonės darbo taryba pareikalavo konsultacijų su darbdaviu dėl numatomos įmonės valdymo struktūros pertvarkos ir prašoma UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pateikti nuomonę apie numatomą valdymo struktūros pertvarką, o apie konsultacijų eigą su darbo taryba rezultatus UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga bus informuota papildomai.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – Darbo kodekso) 208 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prieš priimdamas sprendimą dėl įmonės reorganizavimo, restruktūrizavimo, verslo ar jo dalies perdavimo ir kitus sprendimus, galinčius turėti esminės įtakos darbo organizavimui įmonėje ir darbuotojų teisinei padėčiai, darbdavys privalo informuoti darbo tarybas ir konsultuotis su jomis dėl tokio sprendimo priežasčių bei teisinių, ekonominių ir socialinių padarinių darbuotojams ir dėl numatytų priemonių galimiams neigiamiems padariniams išvengti arba jiems sušvelninti. 2022 m. spalio 10 d. Nacionalinės kolektyvinės sutarties Nr. PV3-626 18 punkte nustatyta, kad darbdavio lygmens profesinės sąjungos, kurios yra Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų narės, pagal Darbo kodeksą turi teisę į tokios pat apimties informavimą kaip ir darbo tarybos. Darbdavio lygmens profesinė sąjunga, gavusi informaciją, turi teisę kartu su darbo taryba reikalauti konsultacijų su darbdaviu. Darbo tarybai atsisakius dalyvauti

tokiose konsultacijose, profesinė sąjunga gali tokia teise pasinaudoti viena. **Nors UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga reikalavo pradėti vykdyti informavimo ir konsultavimosi procedūrą, tačiau Darbdavys piktybiškai ignoravo darbininkų sąjungos reikalavimus pateikti trūkstamą informaciją bei atmetė konsultacijų vykdymo su darbininkų sąjunga reikalavimą, teigdama, jog konsultacijos su darbininkų sąjunga būtų vykdomos tik tuo atveju, jeigu konsultacijų nebūtų paprašiusi darbo taryba ir priėmė sprendimą patvirtinti naują bendrovės valdymo struktūrą.** Darbdavys ir vėl pažeidė nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje nustatytą UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos teisę pagal Darbo kodeksą į tokios pat apimties informavimą kaip ir darbo tarybos bei teisę kartu su darbo taryba reikalauti konsultacijų su darbdaviu. (Priedas Nr. 5). Noriu atkreipti jūsų dėmesį į svarbią faktinę aplinkybę, kad 2024 m. rugsėjo 10 val. vyko susitikimas su Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos atstovais. **Valstybinė energetikos reguliavimo taryba** – nepriklausoma nacionalinė reguliavimo institucija Europos Sąjungos teisės prasme, reguliuojanti energetikos srityje veikiančių ūkio subjektų veiklą ir atliekanti valstybinę energetikos sektoriaus priežiūrą. Į **Tarybos veiklos sritį įeina ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimas.** Tarybos veiklos kryptys apima vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugą, reguliuojamų ūkio subjektų sąnaudų skaidrumą ir kainų pagrįstumą, skaidrių, nediskriminacinių, prognozuojamų veiklos sąlygų sektoriuje užtikrinimą, reguliuojamų ūkio subjektų veiklos efektyvumo didinimą, taikant skatinamąsias ekonominio reguliavimo priemones. **Tarybos strateginis tikslas** – užtikrinti vartotojams energetikos paslaugų kokybę ir prieinamumą efektyviai veikiančiose rinkose. **Taryba strateginį tikslą įgyvendina vykdydama Energetikos ir geriamojo vandens sektorių kainų reguliavimo bei rinkos priežiūros programą.** Pokalbio metu paašškėjo, jog uždaroji akcinė bendrovė „Sūduvos vandenys“ iki šiol nėra pateikusi Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai jokios informacijos apie Bendrovės valdymo struktūros ir darbo organizavimo pokyčius, nors apie tokius ūkio subjekto vykdomus pokyčius privalėjo informuoti Tarybą, kadangi Taryba yra institucija prižiūrinti geriamojo vandens tiekimo srityje veikiančių įmonių veiklą ir vykdo geriamojo vandens sektoriaus kainų reguliavimą. Paminėtina, kad dėl pirmą kartą vykdytų organizacijos pertvarkų, kurios metu labiausiai nukentėjo mūsų profesinės sąjungos nariai, visgi mano darbdavys buvo apie tai informavęs Valstybinės energetikos reguliavimo tarybą, todėl minima kontroliuojanti institucija savo ruožtu ir dabar kreipsis į darbdavį patikslinimo dėl vadybinio pajėgumo įvertinimo ir vykdomų pertvarkų užklauso. Ši aplinkybė, kad darbdavys iki

šiol neinformavęs Valstybinę energetikos reguliavimo tarybos dėl savo vykdomų veiksmų, taip pat suponuoja išvadą, kad šie visi pertvarkymai yra fiktyvūs, o ne realūs, vykdomi tik tam, kad susidoroti su darbdaviui netinkančia profesine sąjunga, ypačiai su profesinės sąjungos pirmininke, kuri kėlė nepatogius ir kritiškus darbdavio atžvilgiu klausimus: dėl įmonės veiklos skaidrumo užtikrinimo, dėmesys darbuotojų kvalifikacijoms, dėl kompetencijų, įmonės reorganizavimo, darbuotojų teisių pažeidimus. Tai, kad mano darbo funkcija netampa pertekline, kad ji niekur nedingsta ir neišnyksta, įrodo ir mano aukščiau išdėstyti įrodymai, motyvai ir argumentai. O tai, kad man ilgametei darbuotojai net nesiekama siūlyti kito mano profesiją atitinkančio darbo, taip pat tik patvirtina, kad darbdavys siekia atleisti iš darbo mane kaip profesinės sąjungos atstovę, o ne todėl, kad nebelieka mano darbo funkcijos ar panašaus pobūdžio darbo, nes gi vandens tiekimas savivaldybėse ribose buvo, yra ir bus. Vadovaujantis išdėstytu, prašau, **nesutikti** atleisti mane iš darbo kaip ilgametės įmonės darbuotojos ir įmonėje veikiančios UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkės. Teikiu savo nuomonę iki 2024 m. rugsėjo 11 d. imtinai, nepraleidusi sutarto termino.“ (citatos pabaiga, kalba netaisyta) (Priedami priedai)

Lietuvos vandentvarkos įmonių darbuotojų profesinė sąjunga „Solidarumas“ pateikė informaciją, kad „2024 m. rugpjūčio 27 d. buvo gautas Darbdavio prašymas skirti išankstinį sutikimą nutraukti darbo sutartį su J. Kazlauskaite. Darbdavys minėtu klausimu taipogi kreipėsi į Valstybinės darbo inspekcijos Kauno teritorinį skyrių (siųsti raštai priedami). Informuojame, kad UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga yra Lietuvos vandentvarkos profesinės sąjungos „Solidarumas“ nariai. Darbuotojos atleidimo pagrindas bei būtinybė atlikti minėtus veiksmus buvo pateikti Darbdavio siųstame pranešime, t. y.: 1) UAB „Sūduvos vandenys“ 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-78 (1.5) buvo patvirtinta nauja įmonės valdymo struktūra ir 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. P-430 (3.1) patvirtintas naujas pareigybės sąrašas; 2) Patvirtinus minėtus įmonės vidaus teisės aktus, šiuo metu įmonės valdymo struktūroje esantis Vandens gavybos padalinys yra sujungiamas su Energetikos ir ūkio padaliniu ir įsteigiamas naujas Energetikos ir vandens ruošimo padalinys; 3) Vandens gavybos padalinio meistro pareigas užima Jolita Kazlauskaitė, kurios atliekama darbo funkcija darbdaviui tapo pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių, susijusių su darbdavio veikla. Įmonėje nėra laisvos darbo vietos, kurią būtų galima pasiūlyti J. Kazlauskaitei, todėl Darbdavys ketina darbuotoją atleisti remiantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 str. 1 d. 1 p. Lietuvos vandentvarkos profesinė sąjunga

„Solidarumas“ pažymi, jog siūstu pranešimu Darbdavys nepateikė pilnos informacijos ir tikrųjų ketinimų. Siekiant išsiaiškinti pertvarkymų tikslingumą ir teisėtumą 2024 m. rugpjūčio 19 d. raštu kreiptasi į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą (toliau – VERT) ir paprašyta paskirti susitikimą dėl to, kad nėra tiksliai aišku, ar Darbdavio veikla po reorganizavimo ir valdymo struktūros pakeitimų atitiks licencijuojamos veiklos sąlygas, nurodytas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme. Taip pat nėra aišku, ar bus užtikrintas viešasis interesas, kadangi yra būtina užtikrinti saugų ir patikimą vartotojų ir abonentų aprūpinimą geriamuoju vandeniu, ypač, kai Darbdavys atleidžia darbuotojus, kurie yra atsakingi už vandens gavybą, ruošimą ir tiekimą. Gerb. J. Kazlauskaitės atleidimo atveju jos, kaip darbuotojos, pareigybė nebus panaikinta bei darbo funkcijos nebus laikomos perteklinėmis tolimesnėje Darbdavio veikloje. Būtent, J. Kazlauskaitės padalinys – Geriamojo vandens gavyba, ruošimas ir tiekimas buvo pertvarkytas į Energetikos ir vandens ruošimo padalinį. Energetikos padalinys yra skirtas aptarnauti visus Darbdavio struktūrinius padalinius ir nėra susijęs su Geriamojo vandens gavyba, ruošimu ir tiekimu, tačiau Darbdavys juos sujungė į vieną struktūrinį vienetą, tokiu būdu pateisindamas planuojamą atleidimą ir darbo vietų mažinimą. Informaciją apie numatomus struktūros ir darbo pakeitimus „Sūduvos vandenyse“ darbininkų sąjunga gavo 2024-08-13 d. Atkreiptinas dėmesys, kad bendrovės Darbininkų sąjunga nepateikė (dėl informacijos trūkumo) savo pastabų šioms struktūros ir darbo pakeitimams. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, prašome atmesti darbdavio prašymą kaip nepagrįstą ir nesuteikti leidimo Darbdaviui nutraukti darbo sutarties su J. Kazlauskaite. Bendrovės struktūros ir darbo pakeitimai turi būti išnagrinėti artimiausiu metu VERT.“ (citatos pabaiga, kalba netaisyta)

Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pateikė informaciją, kad „Pagarbiai informuojame, jog Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ (toliau – LPS „Solidarumas“) yra savanoriška, savarankiška ir savaveiksmė organizacija, atstovaujanti darbuotojų profesinėms darbo, ekonominėms, socialinėms teisėms ir interesams ir juos ginanti. Pažymėtina, jog LPS „Solidarumas“ yra Lietuvos Respublikos Trišalės Tarybos narė, taipogi viena iš šalių, sudariusių Nacionalinę kolektyvinę sutartį. Norime priminti, jog UAB „Sūduvos vandenys“ (toliau – Darbdavys) veikia UAB „Sūduvos vandenys“ darbuotojų sąjunga. Šios profesinės sąjungos pirmininkė yra Jolita Kazlauskaitė. 2024 m. rugpjūčio 27 d. buvo gautas Darbdavio prašymas skirti susitikimą nutraukti darbo sutartį su J. Kazlauskaite. Darbdavys minėtu klausimu taipogi kreipėsi ir į Valstybinės darbo inspekcijos Kauno teritorinį skyrių (siūsti raštai pridedami). Darbuotojos atleidimo pagrindas bei

būtinybė atlikti minėtus veiksmus buvo pateikti Darbdavio siųstame pranešime, t. y.: 1. UAB „Sūduvos vandenys“ 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-78 (1.5) buvo patvirtinta nauja įmonės valdymo struktūra ir 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. P-430 (3.1) patvirtintas naujas pareigybių sąrašas; 2. Patvirtinus minėtus įmonės vidaus teisės aktus, šiuo metu įmonės valdymo struktūroje esantis Vandens gavybos padalinys yra sujungiamas su Energetikos ir ūkio padaliniu ir įsteigiamas naujas Energetikos ir vandens ruošimo padalinys; 3. Vandens gavybos padalinio meistro pareigas užima Jolita Kazlauskaitė, kurios atliekama darbo funkcija darbdaviui tapo pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių, susijusių su darbdavio veikla. Įmonėje nėra laisvos darbo vietos, kurią būtų galima pasiūlyti J. Kazlauskaitei, todėl Darbdavys ketina darbuotoją atleisti remiantis Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 57 str. 1 d. 1 p. LPS „Solidarumas“ nori pažymėti, jog siųstu pranešimu Darbdavys nepateikė pilnos informacijos ir tikrųjų ketinimų. Būtent, 2023 m. lapkričio 8 d. Juridinių asmenų registre įregistravus UAB „Sūduvos vandenys“ įstatus buvo užbaigtos minėtos bendrovės ir UAB „Marijampolės butų ūkis“ reorganizavimo procedūros bei perimtos pasibaigusio juridinio asmens UAB „Marijampolės butų ūkis“ teisės ir pareigos. LPS „Solidarumas“ reaguodami į susidariusią situaciją ir nesutikdami su minėtais pertvarkymais, 2024 m. rugpjūčio 19 d. raštu kreipėsi į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą (toliau – VERT) ir prašė paskirti susitikimą dėl šių priežasčių: 1. Nėra tiksliai aišku, ar Darbdavio veikla po reorganizavimo ir valdymo struktūros pakeitimų atitiks licencijuojamos veiklos sąlygas, nurodytas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme; 2. Nėra tiksliai aišku, ar bus užtikrintas viešasis interesas, kadangi yra būtina užtikrinti saugų ir patikimą vartotojų ir abonentų aprūpinimą geriamuoju vandeniu, ypač, kai Darbdavys atleidžia darbuotojus, kurie yra atsakingi už vandens gavybą, ruošimą ir tiekimą. LPS „Solidarumas“ nuomone, Darbdavys negali imtis drastiškų veiksmų atleidžiant darbuotojus, kol VERT nepateikė motyvuotos išvados minėtais klausimais. Taipogi LPS „Solidarumas“ informuoja, jog J. Kazlauskaitės atleidimo atveju jos, kaip darbuotojos, pareigybė nebus panaikinta bei darbo funkcijos nebus laikomos perteklinėmis tolimesnėje Darbdavio veikloje. Būtent, J. Kazlauskaitės padalinys – Geriamojo vandens gavyba, ruošimas ir tiekimas buvo pertvarkytas į Energetikos ir vandens ruošimo padalinį. Energetikos padalinys yra skirtas aptarnauti visus Darbdavio struktūrinius padalinius ir nėra susijęs su Geriamojo vandens gavyba, ruošimu ir tiekimu, tačiau Darbdavys juos sujungė į vieną struktūrinį vienetą, tokiu būdu pateisindamas planuojamą atleidimą ir darbo vietų mažinimą. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, prašome nesuteikti leidimo Darbdaviui nutraukti darbo sutarties su J.

Kazlauskaite, kadangi manome, jog atvejis turi būti iki galo išnagrinėtas VERT, taipogi iš pateiktos informacijos matyti, jog yra keičiami etatų pavadinimai, jungiami padaliniai, tačiau darbdavys neturi jokio teisinio bei faktinio pagrindo atleisti darbuotoją iš darbo“. (citatos pabaiga, kalba netaisyta)

VDI Kauno teritorinio skyriaus patarėjas – vyriausiasis darbo inspektorius išanalizavo gautą Darbdavio prašymą, Darbuotojos (profesinės sąjungos pirmininkės), Lietuvos varentvarkos įmonių darbuotojų profesinės sąjungos „Solidarumas“ bei Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pateiktas nuomones bei atsižvelgdamas į Teismo sprendimą teikia išvadas dėl pateikto prašymo.

Informuojame, kad VDI, vykdydama jai deleguotas funkcijas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymu (toliau – VDI įstatymas), Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, VDI nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. A1-316 (2022-05-01 įsakymo Nr. A1-814 redakcija), VDI darbo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2021-01-14 įsakymu Nr. EV-13 bei kitais norminiais teisės aktais, kurie nustato VDI kompetencijos ribas.

Vadovaujantis DK 168 straipsnio 3 dalimi, darbuotojų atstovavimą įgyvendinantys asmenys laikotarpiu, kuriam jie išrinkti, ir šešis mėnesius po jų kadencijos pabaigos negali būti atleisti iš darbo darbdavio iniciatyva ar darbdavio valia ir jų būtiniosios darbo sutarties sąlygos negali būti pablogintos, palyginti su ankstesnėmis jų būtinosiomis darbo sutarties sąlygomis ar palyginti su kitų tos pačios kategorijos darbuotojų būtinosiomis darbo sutarties sąlygomis, be Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgalioto Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus, kuriam priklausančioje teritorijoje yra darbdavio darbovietė, vadovo sutikimo. Darbdavio motyvuotą prašymą suteikti sutikimą nutraukti darbo sutartį ar pakeisti būtinąsias darbo sutarties sąlygas VDI teritorinio skyriaus vadovas turi išnagrinėti ir darbdaviui pateikti atsakymą per 20 darbo dienų nuo pareiškimo gavimo dienos. Darbuotojai ar jų atstovai savo iniciatyva arba VDI teritorinio skyriaus vadovo prašymu turi teisę pateikti savo nuomonę. VDI teritorinio skyriaus vadovas suteikia sutikimą nutraukti darbo sutartį ar pakeisti būtinąsias darbo sutarties sąlygas, jeigu darbdavys pateikia duomenis apie tai, kad darbo sutarties nutraukimas ar būtinųjų darbo sutarties sąlygų pakeitimas **nėra susijęs su darbuotojo vykdoma darbuotojų atstovavimo veikla, darbuotojo nediskriminuoja dėl jo vykdomos darbuotojų atstovavimo veiklos ar narystės profesinėje sąjungoje**. VDI teritorinio skyriaus vadovas, gavęs darbdavio motyvuotą prašymą, apie tai informuoja

darbuotojų atstovaujamojį organą ir patį darbuotoją, dėl kurio pateiktas prašymas, ir nustato ne trumpesnį kaip penkių darbo dienų terminą darbuotojų atstovų ir paties darbuotojo nuomonei pateikti. VDI teritorinio skyriaus vadovo sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Darbdavys ketina atleisti Darbuotoją iš darbo ne dėl to, kad realiai vykdo struktūrinius pokyčius, o dėl to, kad Darbuotoja vykdo aktyvią profsajunginę veiklą nuo 2019 m. Pasikeitus UAB „Sūduvos vandenys“ vadovui, galimai ir buvo priimtas sprendimas atleisti Darbuotoją iš darbo, nes ji kėlė į viešumą vadovui nepalankią informaciją, o tai įrodo faktinės aplinkybės:

1. Neįmanoma panaikinti Vandens gavybos padalinio meistrės etato dėl to, kad jis tapo nereikalingas, nes UAB „Sūduvos vandenys“ viena pagrindinių veiklų – vandens gavyba, ruošimas ir jo tiekimas. Tai vien ši netiesioginė priežastis įrodo, kad atleidimas realiai ir faktiškai yra dėl kitų priežasčių. UAB „Sūduvos vandenys“ yra paskirta viešuoju vandens tiekėju Marijampolės savivaldybėje. Jos įstatuose nurodyta, kad bendrovės veiklos tikslas yra geriamojo vandens tiekimas.

2. Savo nuomonę VDI Darbuotoja grindžia tuo, kad ji yra UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkė, viešai reiškė kritiką Darbdaviui, kėlė esančias problemas, ieškojo problemų sprendimų. O Darbdavio nelogiškas žingsnis – perrašyti Darbuotojos esamus pareiginius nuostatus, pakeičiant tik pareigybei keliamus specialiuosius reikalavimus tik patvirtina teiginius, kad nerandant teisinių priežasčių Darbuotoją atleisti iš darbo, ir buvo priimtas toks Darbdavio sprendimas. Be to, patvirtinti naujai įsteigto Energetikos ir vandens ruošimo padalinio meistro pareiginiai nuostatai, kaip ir kiti pareiginiai nuostatai, nebuvo derinami nei su Darbo taryba, nei su veikiančiomis profesinėmis sąjungomis, kurioms yra taikoma Nacionalinė kolektyvinė sutartis.

3. 2022 m. lapkričio 15 d. pasikeitus UAB „Sūduvos vandenys“ vadovui, o ypatingai tuomet, kai bendrovė buvo reorganizuota ir Darbuotoja pradėjo viešai kelti problemas, susijusias su reorganizacija, prasidėjo jos, kaip profesinės sąjungos pirmininkės, veiklos apribojimai. Nuo pat savo kadencijos pradžios vadovas demonstravo nenorą bendradarbiauti, galimai turėjo išankstinius nusistatymus, nebandė ir neparodė noro ir pastangų išsiaiškinti nesantaikos priežasčių, turėjo susidaręs savo išankstinę nuomonę, paremtą ne savo asmenine patirtimi, o suformuotą nepatikrintos informacijos ir gandų pagrindu. Darbuotoja ne vieną kartą kreipėsi į VDI

konsultuotis bei klausti patarimų kaip elgtis, prašė tarpininkauti, padedant išsiaiškinti nesutarimų priežastis, kai Darbdavys visiškai atsisakė bendradarbiauti, pasak Darbuotojos, galimai piktnaudžiauja savo teisėmis, naudojasi galios viršenybe, tam pasitelkdamas ne tik įmonės teisininką, bet ir samdė advokatų kontorą bei manipuliuoja kita, Darbdaviui lojalia profesine sąjunga, norėdamas atgrasyti darbuotojus įsitraukti į UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veiklą. Darbdavys, pasirašęs kolektyvinę sutartį tik su UAB „Sūduvos vandenys“ profesine sąjunga bei netinkamai taikydamas Nacionalinės kolektyvinės sutarties nuostatas, sukelia UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos nariams abejones (ar verta toliau dalyvauti UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veikloje dėl nepalankių socialinių garantijų minėtos profsąjungos nariams).

4. Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ ir Lietuvos vandentvarkos darbuotojų profesinės sąjungos „Solidarumas“ kvietimu pareiškėja dalyvavo konferencijoje „Vandentvarkos reformos iššūkiai ir prioritetai“, kuri vyko 2023 m. lapkričio 28 d. Lietuvos Respublikos Seime. Šioje konferencijoje buvo svarstomi klausimai, susiję su vandentvarkos reformos įgyvendinimu. Konferencija vyko kaip tik po UAB „Sūduvos vandenys“ reorganizacijos, kuri buvo labai skausminga darbuotojams. Prie UAB „Sūduvos vandenys“ buvo prijungta uždaroji akcinė bendrovė „Marijampolės butų ūkis“, buvo atleisti 7 UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos nariai.

5. Nepaisant to, kad Darbuotoja 2023 m. lapkričio 28 d. dalyvavo Lietuvos Respublikos Seime vykusioje konferencijoje ne kaip UAB „Sūduvos vandenys“ darbuotoja, o kaip UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkė (Darbdavys suteikė teisę dalyvauti konferencijoje), 2023 m. gruodžio 18 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-88 (1.15) buvo sudaryta komisija dėl Darbuotojos galimo darbo pareigų pažeidimo tyrimo. 2024 m. sausio 8 d. direktoriaus įsakymu Nr. V – 4 (1.5) Darbuotoja buvo pripažinta padarius darbo pareigų pažeidimą, nors DK 168 straipsnyje įtvirtinta apsauga nuo diskriminacijos, o dalyvavimas profesinės sąjungos veikloje negali būti laikomas darbo pažeidimu.

6. Darbuotojos profsąjunginė veikla Darbdavio vertinama kaip destruktinė. Po 2022 m. vasarą VDI atlikto patikrinimo Darbuotoja susidūrė su jos atžvilgiu vykdomais priešiškais Darbdavio veiksmais, dėl kurių 2022 m. rugsėjo 6 d. kreipėsi į VDI dėl Darbdavio veiksmų. 2022 m. spalio 4 d. VDI Kauno teritorinio skyriaus sprendime Nr. SD-2-20350 „Sprendimas dėl skundo“ buvo nurodyta, kad įvertinus patikrinimo metu

nustatytas faktines aplinkybes bei surinktus įrodymus, liudininkės parodymus, VDI pareigūnų nuomone, buvo galima įžvelgti Darbuotojos atžvilgiu taikomo psichologinio smurto požymių, tačiau nepakako įrodymų darbdaviui atstovaujančio asmens administracinės atsakomybės taikymui dėl galimo DK 30 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimo.

7. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga neturi su Darbdaviu pasirašytos kolektyvinės sutarties. 2024 m. vasario 27 d. Darbdavys vienašališkai nutraukė kolektyvines derybas. Darbuotojos, kaip UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkės, dalyvavimas 2024 m. vasario 26 d. Marijampolės savivaldybės tarybos posėdyje, kuriame skaitė pranešimą dėl posėdžio darbotvarkės klausimo Nr. 36 „Dėl savivaldybės valdomų įmonių ir bendrovių 2023 metų ūkinei ir finansinei veiklai išanalizuoti ir įvertinti komisijos sudarymo“, galimai turėjo įtakos, kad Darbdavys nutraukė kolektyvines derybas.

8. Darbdavys įvairiais būdais stengėsi varžyti UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veiklą bei apriboti Darbuotojos, kaip šios profesinės sąjungos pirmininkės funkcijas, pasitelkdamas UAB „Sūduvos vandenys“ profesinę sąjungą. Uždarosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga vienašališkai pasitraukė iš Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės veiklos nebe Darbdavio įsikišimo.

9. Netrukus UAB „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga ir darbdavys pasirašė kolektyvinę sutartį. Darbuotojos vadovaujama darbininkų sąjunga nors ir buvo inicijavusi kolektyvines derybas, nebuvo pakviesta dalyvauti derybose dėl kolektyvinės sutarties sudarymo. Darbdavys su UAB „Sūduvos vandenys“ profesine sąjunga 2023 m. gegužės 30 d. pasirašė kolektyvinę sutartį, kuri galioja visiems įmonės darbuotojams, taip siekdamas sumenkinti UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos galias ir reputaciją.

10. Kolektyvinėje sutartyje, sudarytoje tarp Darbdavio ir UAB „Sūduvos vandenys“ profesinės sąjungos įžvelgiamos netiesioginės diskriminacinės užuominos dėl UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos narių, nes kolektyvinės sutarties 4.4 punkte nurodoma, kad Profesinės sąjungos nariams suteikiamos papildomos mokamos atostogos: 4.4.1. darbo stažas iki 1 metų – 1 darbo diena; 4.4.2. darbo stažas virš 1 metų – 4 darbo dienos.

11. Kolektyvine sutartimi UAB „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga įgijo didesnę pranašumą prieš UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos narius. Tokiu susitarimu tarp Darbdavio ir kitos profesinės sąjungos, darbuotojų dalyvavimas UAB

„Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veikloje neatrodo jiems naudingas, o pačią UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungą daro neveiksmingą ir nepatrauklią, dėl diskriminacinių sąlygų. Kai kurie nariai pasitraukia iš UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veiklos, ko galimai siekia Darbdavys.

12. Sudaromos patrauklios sąlygos tapti UAB „Sūduvos vandenys“ profesinės sąjungos nariais, kuomet Darbdavys suteikia 6 papildomas atostogų dienas, kai tuo tarpu UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos nariai gali pasinaudoti tik dviem papildomomis atostogų dienomis pagal Nacionalinės kolektyvinės sutarties 7 punktą. Taip Darbdavys atgrasina darbuotojus tapti UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos nariais. Be to, 2024 m. spalio 11 d. spaudoje, UAB „Sūduvos vandenys“ direktorius pateikė informaciją, nurodydamas, kad derybos dėl kolektyvinės sutarties sudarymo vyko su abiem profesinėmis sąjungomis. Su profesine sąjunga, baigus derybas, buvo pasirašyta kolektyvinė sutartis, kurią vėliau patvirtinus įmonės darbuotojų konferencijoje, kolektyvinės sutarties sąlygos taikomos visiems įmonės darbuotojams, todėl dar vienos kolektyvinės sutarties sudarymas, neteko prasmės.

13. Nuo pat tos dienos, kai tik veiklą baigė Jungtinė profesinių sąjungų atstovybė, Darbdavys ir toliau siekė riboti UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos veiklą, įvairiais būdais bandydamas savo valia išrinkti Darbo tarybą iš abiejų įmonėje veikiančių profesinių sąjungų.

14. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga 2023 m. birželio 13 d. gavo direktoriaus raštą Nr. SD-527 „Dėl rinkimų komisijos narių“, kuriame Darbdavys nurodė, kad įmonė yra gavusi informaciją, jog įmonėje yra nutraukta Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės veikla, o DK 169 straipsnio 3 dalis įpareigoja darbdavį inicijuoti Darbo tarybos sudarymą, išskyrus atvejį, kai daugiau kaip 1/3 darbuotojų priklauso įmonėje veikiančioms profesinėms sąjungoms. Todėl Darbdavys išaiškino, kad Darbo tarybos funkcijas atliks profesinių sąjungų narių išrinkta profesinė sąjunga ir vadovaujantis DK nuostatomis, Darbdavys įsakymu sudarys rinkimų komisiją, kuri vykdys profesinių sąjungų išrinkimą. Rinkimų komisiją sudarys 3 nariai, po vieną nuo įmonėje veikiančių profesinių sąjungų bei Darbdavio.

15. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga 2023 m. birželio 22 d. gavo direktoriaus raštą Nr. SD-566 „Dėl profesinės sąjungos išrinkimo“. Darbuotoja konsultavosi su teisininkais bei VDI specialistais ir 2023 m. birželio 23 d. raštu Nr. 12 „Dėl profesinės sąjungos išrinkimo“ atkreipė Darbdavio dėmesį į tai, kad DK nereglamentuoja profesinės sąjungos išrinkimo tvarkos, todėl Darbdavio siekis taikyti DK

nuostatas, siejant profesinės sąjungos rinkimo procedūrą su analogija į Darbo tarybos rinkimus (DK 171 str.) yra neteisėtas ir peržengia Darbdavio įgaliojimus, tuo pačiu pažeidžia Profesinių sąjungų įstatymą, o būtent profesinių sąjungų teisę patiems laisvai rinkti savo atstovus.

16. Darbdavys 2024 m. sausio 12 d. raštu Nr. SD-74 (1.15) „Dėl profesinės sąjungos išrinkimo“ kreipėsi į įmonėje veikiančias profesines sąjungas, primindamas, kad 2023 m. birželio mėnesį Darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos privalėjo išsirinkti profesinę sąjungą, kuri vykdys Darbo tarybos funkcijas ir nurodė iki 2024 m. vasario 1 d. išsirinkti profesinę sąjungą.

17. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga 2024 m. sausio 16 d. gavo UAB „Sūduvos vandenys“ profesinės sąjungos raštą Nr. 1 „Dėl rinkimų organizavimo“, kuriame informavo, kad UAB „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga, atsižvelgdama į gautą iš Darbdavio 2024 m. sausio 12 d. raštą Nr. 74 (1.15) „Dėl profesinės sąjungos išrinkimo“, inicijuoja profesinės sąjungos išrinkimą, kuri vykdys Darbo tarybai priskirtas funkcijas.

18. Nepavyko susitarti dėl Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės, kadangi UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos netenkino Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės sudarymo sąlygos, t. y. Susitarimo dėl Jungtinės atstovybės sudarymo projekte buvo siūloma, kad Jungtinės atstovybės narių skaičius yra 5, kuris nustatomas, atsižvelgiant į DK 170 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą kvotą, atsižvelgiant į vidutinį darbdavio darbuotojų skaičių. Tokiu būdu, į Jungtinę atstovybę UAB „Sūduvos vandenys“ profesinė sąjunga deleguoja 3 narius, o UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga – 2 narius. Tokios susitarimo nuostatos prieštarauja Lietuvos Respublikos profesinių sąjungų įstatymo 3 straipsnio, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio nuostatomis bei Tarptautinės darbo organizacijos konvencijoms. Profesinės sąjungos yra savanoriškos, savarankiškos ir savaveiksmės organizacijos, atstovaujančios darbuotojų profesinėms darbo, ekonominėms, socialinėms teisėms ir interesams ir juos ginančios, o lygybės principas reikalauja, kad visos profesinės sąjungos galėtų naudotis tomis pačiomis teisėmis, todėl Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės sudėtis turi būti nustatoma, vadovaujantis lygiateisiškumo principu.

19. Šiuo atveju kvotos nustatymas Jungtinės atstovybės sudėčiai buvo akivaizdus įrodymas, kad į šio Susitarimo projekto rengimą buvo įsikišta darbdavio atstovo. Tas buvo matyti iš Susitarimo projekte numatyto Jungtinės atstovybės veiklos organizavimo, kuomet norėta vieną profesinę sąjungą iškelti aukščiau kitos. O tai yra

akivaizdus lygybės principo pažeidimas ir UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos diskriminavimas.

20. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga 2024 m. balandžio 10 d. gavo UAB „Sūduvos vandenys“ profesinės sąjungos rašto „Dėl susitarimo jungtinės atstovybės“, adresuoto Darbdaviui, kopiją, kuriuo profesinė sąjunga informavo Darbdavį, kad derybos su UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga dėl Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės sudarymo Darbo tarybos funkcijai atlikti nutrūko, todėl siūlo Darbdaviui organizuoti įmonės Darbo tarybos sudarymą įstatymų nustatyta tvarka.

21. UAB „Sūduvos vandenys“ 2024 m. birželio 17 – 20 d. įvyko Darbo tarybos rinkimai. VDI 2024 m. birželio 14 d. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga pateikė skundą dėl Darbo tarybos rinkimų. Dėl Darbo tarybos rinkimų buvo pateiktas ieškinys Marijampolės apylinkės teismui dėl Darbo tarybos rinkimų rezultatų ir rinkimų pripažinimo negaliojančiais. Su šia naujai išrinkta Darbo taryba, kurios rinkimai ir jų rezultatai buvo apskųsti Marijampolės apylinkės teismui, Darbdavys vykdė informavimo ir konsultavimosi procedūras įmonės valdymo struktūros ir darbo organizavimo pakeitimo klausimais.

22. UAB „Sūduvos vandenys“ administracija kartu su naujai veikiančia Darbo taryba nusprendė, kad Darbuotojos atliekama darbo funkcija Darbdaviui tapo pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių. Taip pat Darbdavys nurodė, kad nėra laisvos darbo vietos, kurią būtų galima pasiūlyti bei Darbdavys raštuose teigė, kad darbo sutarties nutraukimas nėra susijęs su atliekama darbuotojų atstovavimo veikla.

23. UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga gavo 2024 m. rugpjūčio 13 d. Darbdavio raštą Nr. SD-1241 „Dėl informacijos pateikimo“ su priedu, kuriame buvo pranešama, kad Darbo taryba pareikalavo konsultacijų su Darbdaviu dėl numatomos įmonės valdymo struktūros pertvarkos ir prašoma UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pateikti nuomonę apie numatomą valdymo struktūros pertvarką, o apie konsultacijų eigą su Darbo taryba rezultatus UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga bus informuota papildomai.

24. Nors UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjunga reikalavo pradėti vykdyti informavimo ir konsultavimosi procedūrą, tačiau Darbdavys ignoravo darbininkų sąjungos reikalavimus pateikti trūkstamą informaciją bei atmetė konsultacijų vykdymo su darbininkų sąjunga reikalavimą, teigdamas, jog konsultacijos su darbininkų sąjunga būtų vykdomos tik tuo atveju, jeigu konsultacijų nebūtų paprašiusi Darbo taryba ir priėmė sprendimą patvirtinti naują įmonės valdymo struktūrą. Darbdavys pažeidė nacionalinėje

kolektyvinėje sutartyje nustatytą UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos teisę pagal DK į tokios pat apimties informavimą kaip ir Darbo tarybos bei teisę kartu su Darbo taryba reikalauti konsultacijų su Darbdaviu.

25. UAB „Sūduvos vandenys“ 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-78 (1.5) patvirtinta nauja bendrovės valdymo struktūra ir 2024 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. P-430 (3.1) patvirtintas naujas pareigybių sąrašas. Patvirtinus šiuos minėtus vidaus teisės aktus, įmonės valdymo struktūroje esantis Vandens gavybos padalinys sujungiamas su Energetikos ir ūkio padaliniu ir įsteigimas naujas Energetikos ir vandens ruošimo padalinys, kuris vykdys įmonės valdymo struktūroje esančių Vandens gavybos ir Energetikos ir ūkio padalinių funkcijas. Į naujai įsteigtą Energetikos ir vandens ruošimo padalinį buvo numatoma perkelti iš Pastatų priežiūros padalinio 2 pastatų techninės priežiūros elektrikų etatus, 5 šilumos specialistų etatus, įsteigti naują pareigybę – erdvinių duomenų ir IT specialisto, kuriam pagal funkcijas priskirta erdvinių duomenų kaupimas, duomenų perteikimas į IT sistemas bei visos kitos funkcijos, susijusios su IT priežiūra, bei kibernetiniu saugumu įmonėje.

26. Darbuotoja užėmė Vandens gavybos padalinio meistrės pareigas. Geriamojo vandens laboratorijoje 22-jus metus išdirbo laborantės (chemikės) pareigose. Nuo 2020 m. užėmė Vandens gavybos padalinio meistrės pareigas. Pažymi, kad 2024 m. rugsėjo 10 val. vyko susitikimas su Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos atstovais. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) – nepriklausoma nacionalinė reguliavimo institucija Europos Sąjungos teisės prasme, reguliuojanti energetikos srityje veikiančių ūkio subjektų veiklą ir atliekanti valstybinę energetikos sektoriaus priežiūrą. Į Tarybos veiklos sritį įeina ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimas. Tarybos veiklos kryptys apima vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugą, reguliuojamų ūkio subjektų sąnaudų skaidrumą ir kainų pagrįstumą, skaidrių, nediskriminacinių, prognozuojamų veiklos sąlygų sektoriuje užtikrinimą, reguliuojamų ūkio subjektų veiklos efektyvumo didinimą, taikant skatinamąsias ekonominio reguliavimo priemones. Tarybos strateginis tikslas – užtikrinti vartotojams energetikos paslaugų kokybę ir prieinamumą efektyviai veikiančiose rinkose. Taryba strateginį tikslą įgyvendina vykdydama Energetikos ir geriamojo vandens sektorių kainų reguliavimo bei rinkos priežiūros programą. Susitikimo metu paaiškėjo, jog UAB „Sūduvos vandenys“ iki šiol nėra pateikusi Tarybai jokios informacijos apie valdymo struktūros ir darbo organizavimo pokyčius, nors apie tokius ūkio subjekto vykdomus pokyčius privalėjo informuoti Tarybą, kadangi Taryba yra institucija, prižiūrinti geriamojo vandens tiekimo

srityje veikiančių įmonių veiklą ir vykdo geriamojo vandens sektoriaus kainų reguliavimą. Ši aplinkybė, kad Darbdavys iki šiol neinformavęs Tarybos dėl savo vykdomų veiksmų, taip pat suponuoja išvadą, kad šie visi pertvarkymai yra fiktyvūs, o ne realūs, vykdomi tik tam, kad susidoroti su Darbdaviui netinkančia profesine sąjunga, ypač su Darbuotoja kaip profesinės sąjungos pirmininke, kadangi ji kėlė nepatogius ir kritiškus Darbdavio atžvilgiu klausimus.

27. Akcentuotina, kad palyginus Vandens gavybos padalinio meistro ir naujai įsteigiamo Energetikos ir vandens ruošimo meistro pareiginiuose nuostatuose nurodytas darbo funkcijas, nei viena jų netampa pertekline, o tik perrašomas pareigybės pavadinimas ir pridedamos papildomos funkcijos, sujungiant kelis padalinius. Tačiau jokių nereikalingų funkcijų neatsisakoma, jos naujai neperskirstomos keliems darbuotojams. Pagal DK 57 straipsnio 2 dalį darbo organizavimo pakeitimai ar kitos priežastys, susijusios su darbdavio veikla, gali būti priežastis nutraukti darbo sutartį tik tuo atveju, kai jie yra realūs ir lemia konkretaus darbuotojo ar jų grupės atliekamos darbo funkcijos ar darbo funkcijų nereikalingumą. UAB „Sūduvos vandenys“ yra viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vykdomas licencijuojamą veiklą, kuris užtikrina geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų tiekimą Marijampolės savivaldybėje. Bendrovės pagrindinė vykdoma veikla – vandens gavyba, ruošimas ir tiekimas nenutraukiamas, ji ir toliau bus vykdoma, todėl ir Vandens gavybos padalinio meistro darbo funkcijos ir toliau bus atliekamos, tik bendrovės vadovas, rizikuodamas vartotojams ir abonentams teikiamų geriamojo vandens tiekimo paslaugų kokybe, vandens gavybos padalinio vykdomas funkcijas (vandens gavyba, vandens ruošimas) savo sprendimu perduoda energetikos srities specialistams, tik todėl, kad Darbuotoja, kaip aktyvi profesinės sąjungos pirmininkė, tapo nepageidaujama ir neparanki Darbdaviui.

28. 2024 m. rugpjūčio 13 d. direktoriaus pateiktame numatomų valdymo struktūros ir darbo organizavimo pakeitimų UAB „Sūduvos vandenys“ aiškinamajame rašte nurodoma, kad 2023 m. lapkričio 8 d. Juridinių asmenų registre įregistravus UAB „Sūduvos vandenys“ įstatus buvo užbaigtos reorganizavimo procedūros bei perimtos pasibaigusio juridinio asmens UAB „Marijampolės butų ūkis“ teisės ir pareigos ir galiojančią Bendrovės valdymo struktūrą būtina keisti, įvertinus įmonei keliamus uždavinius geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, daugiabučių namų administravimo paslaugų teikime. Numatomais pokyčiais taip pat sprendžiama: 1) besidubliuojančių funkcijų eliminavimas. Esamose struktūrose pasitaiko funkcijų

dubliavimosi, kas lemia resursų švaistymą ir mažina darbo efektyvumą. Naujoji struktūra leis sutelkti darbuotojus į vienodus funkcinis vienetus, taip optimizuojant jų darbo krūvį ir atsakomybes. Tai leis išvengti perteklinių procedūrų ir padidins veiklos skaidrumą bei atsakomybę; 2) darbo krūvio subalansavimas. Esama struktūra turi netolygiai paskirstytus darbuotojų krūvius, kas gali lemti perdegimą ar neefektyvų darbo laiką. Naujoji struktūra siekia subalansuoti darbo krūvius tarp padalinių vadovų ir darbuotojų, užtikrinant tolygų užduočių pasiskirstymą ir didesnę darbo našumą. Taip pat mažins streso lygį tarp darbuotojų, padidins jų pasitenkinimą darbu ir motyvaciją; 3) įmonės struktūrinių vienetų darbuotojų skaičiaus optimizavimas. Dabartinėje valdymo struktūroje esančių padalinių darbuotojų skaičius yra netolygus: Tinklų padalinyje – 43 etatai, Pastatų priežiūros padalinyje – 27, Nuotekų tvarkymo padalinyje – 23 etatai, Aplinkos priežiūros ir valymo paslaugų padalinyje – 19 etatų, Finansinės veiklos ir klientų aptarnavimo padalinyje – 19 etatų, Vandens gavybos padalinyje – 12 etatų. Nustatant Bendrovės valdymo struktūrą siekiama, kad įmonės struktūriniai vienetai (grupė, skyrius, padalinys) atitiktų šiuos etatų dydžius: grupė: 2-8 etatai, skyrius: 9-15 etatų, padalinys: 16 ir daugiau etatų; 4) vadovaujančių pareigybių mažinimas; 5) finansinis efektyvumas. Dėl struktūrinių pokyčių bus sumažintas darbuotojų etatų skaičius (trimis etatais), kas leis sutaupyti apie 75 000 € per metus. Tai ypač svarbu įmonės konkurencingumui ir finansiniams rodikliams išlaikyti. Taupomi resursai galės būti investuojami į kitus svarius įmonės projektus ar technologinę modernizaciją.

29. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Darbuotojos išsilavinimas yra aukštasis universitetinis (ekologijos ir aplinkotyros bakalauro kvalifikacinis laipsnis) ir aukštesnysis (techniko-chemiko kvalifikacija). Be pagrindinio Vandens gavybos padalinio meistrės darbo Darbuotoja atliko ir papildomus darbus (rengė ir tikslino geriamojo vandens programinės priežiūros planus, derino juos su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, teikė metines programinės priežiūros ataskaitas Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo nustatyta tvarka, o apie geriamojo vandens programinės priežiūros rezultatus viešai pranešdavo geriamojo vandens vartotojams; Finansinės apskaitos skyriui teikė duomenis, reikalingus mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijai pildyti; rengė, teikė ir derino paraiškas, reikalingas integruotos taršos prevencijos ir kontrolės leidimui arba taršos leidimui gauti ar pakeisti; vykdė geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėseną, tvarkė apskaitą ir teikė geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėsenos duomenis Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka).

30. Darbuotoja teigė, kad yra atleidžiama Darbdavio ne todėl, kad Vandens

gavybos meistrės pareigų nebelieka, o todėl, kad būdama profesinės sąjungos pirmininke, aktyviais veiksmais kėlė nepatogius klausimus direktoriui, kuriuos išdėstė pateikdama savo poziciją.

31. Nesutiktina, jog Darbdavio struktūriniai pertvarkymai yra susiję su Marijampolės savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 28 d. priimtu sprendimu Nr. 1-248 „Dėl sutikimo reorganizuoti ir prie uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ prijungti uždarąją akcinę bendrovę „Marijampolės butų ūkis“ (reorganizavimo tikslas – apjungti paslaugas Marijampolės savivaldybėje, mažinti administracinius resursus, efektyviai panaudoti Marijampolės savivaldybės teritorijoje esantį turtą ir pastatus, optimizuoti paslaugas teikiančių įmonių tinklą, užtikrinti racionalų paslaugoms teikti skirtų materialinių ir finansinių išteklių panaudojimą ir kokybiškų paslaugų Marijampolės savivaldybės gyventojams teikimą. Nustatytas reorganizavimo būdas – UAB „Marijampolės butų ūkis“ prijungimas prie UAB „Sūduvos vandenys“. Po reorganizavimo veiksiančios įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Marijampolės savivaldybės vykdomoji institucija. UAB „Marijampolės butų ūkis“ ir UAB „Sūduvos vandenys“ direktoriai įpareigoti, o Marijampolės savivaldybės merui pavesta atlikti tolimesnius reorganizavimui įgyvendinti reikalingus veiksmus) bei 2023 m. lapkričio 6 d. Marijampolės savivaldybės mero priimtu potvarkiu Nr. MV-584 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ vienintelio akcininko sprendimo dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ reorganizavimo sąlygų ir įstatų patvirtinimo“ (Marijampolės savivaldybės meras nusprendė reorganizuoti UAB „Sūduvos vandenys“ prijungiant UAB „Marijampolės butų ūkis“ bei patvirtino UAB „Sūduvos vandenys“ įstatus, įsigaliojančius juos įregistravus Juridinių asmenų registre). 2023 m. lapkričio 8 d. Juridinių asmenų registre įregistravus UAB „Sūduvos vandenys“ įstatus buvo užbaigtos reorganizavimo procedūros bei perimtos pasibaigusio juridinio asmens UAB „Marijampolės butų ūkis“ teisės ir pareigos.

32. UAB „Sūduvos vandenys“ direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 27 d. įsakymų Nr. V-78 (1.5), Nr. P-430 (3.1) priėmimą sąlygojo direktoriui suteikti įgalinimai pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 1 dalies 4 punktą, 37 straipsnio 10 dalį, bet ne Marijampolės savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 28 d. sprendimas Nr. 1-248 „Dėl sutikimo reorganizuoti ir prie uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ prijungti uždarąją akcinę bendrovę „Marijampolės butų ūkis“ bei Marijampolės savivaldybės mero 2023 m. lapkričio 6 d. potvarkis Nr. MV-584 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ vienintelio akcininko sprendimo dėl

uždarosios akcinės bendrovės „Sūduvos vandenys“ reorganizavimo sąlygų ir įstatų patvirtinimo“.

33. Taigi, minėtų įsakymų teisinis pagrindas buvo būtent direktoriui suteikti įgaliojimai, o ne Marijampolės savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 28 d. sprendimas Nr. 1-248 bei 2023 m. lapkričio 6 d. Marijampolės savivaldybės mero potvarkis Nr. MV-584. Tai patvirtina medžiagoje esantis 2024 m. rugpjūčio 12 d. aiškinamasis raštas, kuriame nurodyta, jog 2023 m. lapkričio 8 d. buvo užbaigtos UAB „Sūduvos vandenys“ ir UAB „Marijampolės butų ūkis“ reorganizavimo procedūros.

34. Šiame kontekste paminėtina, kad UAB „Sūduvos vandenys“ direktoriui 2024 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. V-78 (1.5) patvirtinus naują įmonės valdymo struktūrą ir 2024 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. P-430 (3.1) patvirtinus naują pareigybių sąrašą, Vandens gavybos padalinys buvo sujungiamas su Energetikos ir ūkio padaliniu ir įsteigiamas naujas Energetikos ir vandens ruošimo padalinys. Vandens gavybos padalinio meistro pareigas užėmė Darbuotoja, tačiau 2024 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. P-430 (3.1) patvirtintame pareigybių sąraše Vandens gavybos padalinio meistro pareigų nebeliko.

Nors Darbdavys planuoja įteikti Darbuotojai įspėjimą dėl darbo sutarties Nr. 13, sudarytos 1998 m. lapkričio 2 d., nutraukimo pagal DK 57 straipsnio 1 dalies 1 punktą (darbuotojo atliekama darbo funkcija darbdaviui tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių, susijusių su darbdavio veikla), Darbuotoja VDI pateikė argumentus, kad tikroji priežastis yra jos aktyvi profsąjunginė veikla. Darbuotoja nurodo, kad ji yra aktyvi UAB „Sūduvos vandenys“ darbininkų sąjungos pirmininkė, nuo 2020 m. aktyviai dalyvaujanti profsąjungos veikloje, kelianti aktualius klausimus dėl darbuotojų darbo ir ekonominių sąlygų, darbuotojų teisių pažeidimo, reiškianti kritiką Darbdavio atžvilgiu, nurodanti, darbo pažeidimus ir prašanti juos ištaisyti, siekdama apginti profsąjungos narius bei jų interesus, dėl to yra Darbdavio diskriminuojama. Prisidengiant bendrovės valdymo struktūros pertvarka, bandoma įrodyti, kad Darbuotojos atliekama Vandens gavybos padalinio meistrės darbo funkcija tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų.

Administracinių teismų praktikoje, aiškinant DK 168 straipsnio 3 dalies teisės normos turinį, akcentuojama, kad priimdamas sprendimą VDI teritorinis skyrius turi vertinti tik tai, ar darbdavio siekis atleisti darbuotoją nėra susijęs su jo veikla profesinėje sąjungoje, t. y. ar darbuotojo vykdoma darbuotojų atstovavimo veikla nėra tas veiksnys, kuris nulėmė darbdavio apsisprendimą tokį darbuotoją atleisti iš darbo (žr., pvz., LVAT

išplėstinės teisėjų kolegijos 2018 m. gruodžio 19 d. nutarties administracinėje byloje Nr. eA-4948-575/2018 64 p., 2020 m. spalio 21 d. nutarties administracinėje byloje Nr. eA-4449-525/2020 44 p., 2023 m. rugsėjo 27 d. nutarties administracinėje byloje Nr. eA-1460-624/2023 27 p., ir kt.). VDI teritorinio skyriaus vadovas suteikia sutikimą nutraukti darbo sutartį ar pakeisti būtinąsias darbo sutarties sąlygas, jeigu darbdavys pateikia duomenis apie tai, kad darbo sutarties nutraukimas ar būtinųjų darbo sutarties sąlygų pakeitimas nėra susijęs su darbuotojo vykdoma darbuotojų atstovavimo veikla, darbuotojo nediskriminuoja dėl jo vykdomos darbuotojų atstovavimo veiklos ar narystės profesinėje sąjungoje (žr., pvz., LVAT 2019 m. birželio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-4601-415/2019, 2024 m. sausio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-167-556/2024).

Nors teismų praktikoje laikomasi pozicijos, jog vien ta aplinkybė, kad darbuotojas yra aktyvus, gindamas savo ir kitų darbuotojų teises, nėra pagrindas neduoti sutikimo atleisti jį iš darbo (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. rugpjūčio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3406-520/2021, 2024 m. sausio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-167-556/2024), tačiau pažymėtina ir tai, kad VDI yra nustačiusi, jog Darbdavio veiksmuose galima įžvelgti darbuotojai taikyto psichologinio smurto požymių. Taip pat Darbuotojos parodytais aktyviais veiksmais nustatyta ir tai, kad priimdama 2024 m. rugpjūčio 27 d. įsakymą Nr. V-78 (1.5) ir 2024 m. rugpjūčio 27 d. įsakymą Nr. P-430 (3.1) UAB „Sūduvos vandenys“ pažeidė DK 204 straipsnio ir 2022 m. spalio 10 d. Nacionalinės kolektyvinės sutarties Nr. PV3-626 18 punkto nuostatas.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – LRKT) 1999 m. sausio 14 d. nutarime, pasisakydamas dėl profesinės sąjungos renkamo organo nario darbo teisių garantijų, yra pažymėjęs, kad „(...) *garantijos tokiems profesinės sąjungos nariams yra numatytos tam, kad jie dėl savo darbo renkamuosiuose profesinės sąjungos organuose nebūtų kaip nors diskriminuojami, tai yra, kad su jais nebūtų susidorota už jų veiklą šiuose organuose (pavyzdžiui, be pagrindo paskiriant drausmines nuobaudas, atleidžiant iš darbo, perkeltiant į kitą, prastesnę darbą ir pan.)*, taip pat kad darbo šiuose organuose laikotarpiu jiems būtų išsaugotos lygios su kitais darbuotojais teisės“. Pagal LRKT praktiką, nustatytos konkrečios diskrecijos teisės duoti/neduoti sutikimą dėl darbo sutarties nutraukimo su profesinės sąjungos valdymo organo nariu ribos: teise turi būti naudojama tik kaip priemone apsaugoti savo narius nuo galimo administracijos neteisėto poveikio darbuotojams dėl jų narystės profesinėje sąjungoje, dėl atstovavimo profesinės sąjungos nariams arba dėl veiklos profesinėje veikloje.

Lietuvos Aukščiausiasis teismas (toliau – LAT) yra išaiškinęs, kad gavus darbdavio kreipimąsi dėl išankstinio sutikimo atleisti darbuotoją, atsakymas turi būti motyvuojamas atsižvelgiant į tai, ar darbuotoją numatoma atleisti ne dėl darbuotojo narystės profesinėje sąjungoje, atstovavimo profesinės sąjungos nariams arba veiklos profesinėje sąjungoje. Sutikimas/atsisakymas duoti sutikimą atleisti profesinės sąjungos renkamojo organo narį yra pagrįstas tik tuomet, jei jis yra priimtas atsižvelgiant išimtinai į darbdavio argumentus dėl darbo sutarties nutraukimo priežasčių, nesusijusių su darbuotojo veikla, naryste profesinėje sąjungoje. Teismų praktikoje teisė atsisakyti duoti sutikimą atleisti darbuotoją nėra absoliuti. Darbdavio prašymą nagrinėjantis subjektas turi ne tik nuspręsti dėl sutikimo/nesutikimo, bet ir pateikti atitinkamą atsakymą darbdaviui raštu per nurodytą laiką, o nesutinkant su prašymu, pateikti ir nesutikimo motyvus (pvz. LAT 2000 m. spalio 16 d. nutartis byloje Nr. 3K-3-1001/2000; 2011 m. sausio 25 d. nutartis byloje Nr. 3K-3-13/2011; 2012 m. gegužės 24 d. nutartis byloje Nr. 3K-3-248/2012).

Pažymėtina, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2018 m. gruodžio 19 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-4948-575/2018 išaiškino, jog Lietuvos Aukščiausiojo Teismo jurisprudencijoje, susijusioje su profesinės sąjungos renkamojo organo *atsisakymu duoti sutikimą atleisti* (ar skirti drausminę nuobaudą) *šio organo narij*, nuosekliai laikomasi pozicijos, jog teismas, sprendamas aptariamo pobūdžio ginčą, *neturi nagrinėti galimos būsimos darbo drausmės nuobaudos skyrimo (atleidimo) pagrįstumo ir teisėtumo. Svarbu tai, kad darbdavio prašyme nurodomi argumentai siejami ne su darbuotojo, dėl kurio būsimas atleidimo buvo prašoma sutikimo, veikla profesinėje sąjungoje, bet su kitomis darbdaviui ypač aktualiomis priežastimis <...>. Nagrinėjant aptariamo pobūdžio bylas neanalizuojami, netiriami ir nenustatinėjami darbuotojo galimo atleidimo iš darbo pagrįstumo faktai. Nutraukdamas darbo sutartį, darbdavys veikia savo rizika. Darbo sutarties nutraukimo pagrįstumas ir teisėtumas gali būti patikrinti tik po to, kai šis veiksmas – darbo sutarties nutraukimas – įvyksta, o suinteresuotas asmuo pareiškia ieškinį teisme* (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2011 m. sausio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-13/2011). Įvertinusi galiojantį teisinį reglamentavimą ir nuosekliai vystomą teismų praktiką, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija padarė išvadą, jog priimdamas sprendimą, *VDI teritorinis skyrius turi vertinti tik tai, ar darbdavio siekis atleisti darbuotojų atstovavimą įgyvendinantį asmenį nėra susijęs su jo veikla profesinėje sąjungoje.*

Akcentuotina, kad LVAT 2018 m. gruodžio 19 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-4948-575/2018 pateikė išvadą, jog administraciniuose teismuose Lietuvos

Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka gali būti ginčijami tik VDI teritorinio skyriaus vadovo priimti sprendimai, ir tik tuo aspektu, ar darbdavio siekis atleisti darbuotoją ar pakeisti būtinausias darbo sutarties sąlygas nėra susijęs su darbuotojo vykdoma darbuotojų atstovavimo veikla, darbuotojo nediskriminuoja dėl jo vykdomos darbuotojų atstovavimo veiklos ar narystės profesinėje sąjungoje. Teismas nurodė, kad šio administracinio ginčo rėmai – tik DK 168 straipsnio 3 dalies norma.

Taigi, atsižvelgiant į jau suformuotą teismų praktiką, VDI sprendama klausimą dėl sutikimo/ nesutikimo nutraukti darbo sutartį su Jolita Kazlauskaite privalo įvertinti darbo sutarties nutraukimą tik tais aspektais, ar darbo sutarties nutraukimas nėra susijęs su jos naryste Profesinėje sąjungoje, dėl atstovavimo arba dėl veiklos Profesinėje sąjungoje, nevertinant Jolitos Kazlauskaitės veiklos, atleidimo pagrindo pagrįstumo ir kitų teisėtumo klausimų bei aiškiai išdėstyti savo poziciją (sutinku/nesutinku).

Išanalizavus Darbdavio pateiktą prašymą dėl sutikimo suteikimo Darbuotoją atleisti iš darbo, Darbuotojos (Profesinės sąjungos pirmininkės), Lietuvos vandentvarkos įmonių darbuotojų profesinės sąjungos „Solidarumas“ bei Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ nuomones, kurios (minėtų profesinių sąjungų) iš esmės identiškos turinio atžvilgiu, VDI Kauno teritorinio skyriaus patarėjas – vyriausiasis darbo inspektorius nustatė, kad darbo sutarties nutraukimas su Darbuotoja yra susijęs su jos naryste ar veikla Profesinėje sąjungoje. Įvertinus visus dokumentus, pateiktą informaciją, bei tai, kas išdėstyta, esant objektyvių ir tiesioginių įrodymų, kad atleidimas iš darbo susijęs su Darbuotojos veikla Profesinėje sąjungoje,

s i ū l a u:

Neišduoti sutikimo nutraukti darbo sutartį su Jolita Kazlauskaite pagal DK 57 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

Patarėjas – vyriausiasis darbo inspektorius

Marius Glodas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Išvada dėl sutikimo/nesutikimo nutraukti darbo sutartį
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-01-15 Nr. 2VD-31
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Marius Glodas Patarėjas - vyriausiasis darbo inspektorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-01-15 08:26
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-01-15 08:26
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-03-26 15:21 - 2026-03-25 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20251219.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-01-15)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-01-15 nuorašą suformavo Estera Kažemėkaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-01-15 Dokumentų valdymo sistema „Kontora“

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Sprendimas dėl nesutikimo nutraukti darbo sutartį
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-01-15 Nr. SD-2-828
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Uždaroji akcinė bendrovė "Sūduvos vandenys", UAB "Sūduvos vandenys" darbininkų sąjunga
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Adas Baliukevičius Skyriaus vedėjas - vyriausiasis darbo inspektorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-01-15 10:51
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-01-15 10:51
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-07-30 10:40 - 2029-07-29 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Išvada_dėl_atleidimo_2026_J.Kazlauskaitės.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20251219.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-01-15)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-01-15 nuorašą suformavo Estera Kažemėkaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-01-15 Dokumentų valdymo sistema „Kontora“